

Analýza rentability jednotlivých hlavních činností podnikatele

Veronika Matějková

Bakalářská práce
2016

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Veronika Matějková**

Osobní číslo: **M12597**

Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**

Studijní obor: **Účetnictví a daně**

Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Analýza rentability jednotlivých hlavních činností podnikatele**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Proveďte průzkum literárních pramenů a zpracujte teoretické a metodické poznatky týkající se členění nákladů, jejich řízení a alokaci.
- Proveďte průzkum literárních pramenů z oblasti vyhodnocování rentability činností podnikatele.

II. Praktická část

- Analyzujte rentabilitu jednotlivých hlavních činností podnikatele.
- Analyzujte režijní náklady ve společnosti a alokujte je k hlavním činnostem podnikatele.
- Na základě provedené analýzy proveďte zhodnocení jednotlivých hlavních činností a navrhnete doporučení týkající se zvýšení rentability těchto činností.

Závěr

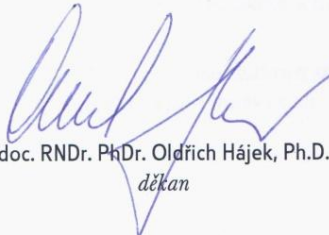
Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

DRURY, Colin. Management and cost accounting. 8th ed. Andover, Hampshire: Cengage Learning, c2012, 783 s. ISBN 978-1-4080-4180-2.
KRÁL, Bohumil. Manažerské účetnictví. 3. dopl. a aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2010, 660 s. ISBN 978-80-7261-217-8.
POPESKO, Boris. Moderní metody řízení nákladů: jak dosáhnout efektivního vynakládání nákladů a jejich snížení. 1. vyd. Praha: Grada, 2009, 233 s. ISBN 978-80-247-2974-9.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Boris Popesko, Ph.D.**
Ústav podnikové ekonomiky
Datum zadání bakalářské práce: **15. února 2016**
Termín odevzdání bakalářské práce: **16. května 2016**

Ve Zlíně dne 15. února 2016

doc. RNDr. PhDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
děkan

doc. Ing. Miloš Král, CSc.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 30. 4. 2016

Matejčková Veronika
.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Obsahem této bakalářské práce s názvem Analýza rentability jednotlivých hlavních činností podnikatele XY je rozbor návratnosti jednotlivých hlavních činností pro podnikatele. Teoretická část práce je zaměřena na problematiku definování nákladů, jednotlivé způsoby členění nákladů, manažerské účetnictví, kalkulace a finanční analýzu podniku. Cílem teoretické části je provedení rešerše literárních zdrojů, které jsou zaměřeny na problematiku nákladů, kalkulací, manažerského účetnictví a rentabilitu činností. Praktická část zahrnuje představení společnosti, analýzu jednotlivých činností a jejich rozbor. Na základě výsledků analýzy je v závěru uvedeno zhodnocení řízení nákladů, návrhy a doporučení.

Klíčová slova: náklady, klasifikace nákladů, rentabilita, kalkulace, finanční analýza

ABSTRACT

The content of this bachelor thesis titled An Entrepreneur's Profitability of the Main Individual Operations is analysis of the profitability of the main activities for entrepreneurs. The Theoretical Part focus od expenses definitiv, expenses classification, management accounting, calculation and financial analysis. The goal of Theoretical Part is to summarize and implement references literature sources which deal expenses, calculation, management accounting and return activies. The practical part includes introduction of the company, analysis of individual activities and their analysis. At the end of my work I have shown evaluation of cost management, proposals and recommendation for optimization of the cost based on the results od the analysis.

Keywords: Costs, Classification Costs, Profitability, Costing, Financial Analysis

Úvodem této bakalářské práce bych chtěla poděkovat svému odbornému vedoucímu, panu doc. Ing. Borisi Popeskovi, Ph.D., za jeho připomínky a odborné rady. Také děkuji podnikateli, za jeho vstřícný přístup a poskytnutí podkladů potřebných ke zpracování mé bakalářské práce.

„Když všichni mluví o nemožnostech, hledej možnosti.“

– Tomáš Baťa

OBSAH

ÚVOD	10
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 FINANČNÍ A MANAŽERSKÉ POJETÍ NÁKLADŮ	13
1.1 MANAŽERSKÉ ÚČETNICTVÍ	13
1.2 FINANČNÍ ÚČETNICTVÍ.....	13
1.3 VZTAH FINANČNÍHO A MANAŽERSKÉHO ÚČETNICTVÍ	14
2 DEFINICE NÁKLADŮ, JEJICH ČLENĚNÍ A ŘÍZENÍ	15
2.1 POJEM NÁKLADY	15
2.2 KLASIFIKACE NÁKLADŮ	15
2.2.1 Hodnotové pojetí nákladů	16
2.2.2 Ekonomické pojetí nákladů.....	16
2.2.3 Oportunitní náklady	16
2.2.4 Druhové třídění nákladů	17
2.2.5 Účelové třídění nákladů	17
2.2.5.1 Jednicové náklady	17
2.2.5.2 Režijní náklady.....	18
2.2.5.3 Variabilní	18
2.2.5.4 Fixní.....	18
2.2.6 Třídění nákladů podle místa vzniku a odpovědnosti.....	18
2.2.7 Kalkulační členění nákladů	19
2.2.7.1 Přímé náklady.....	19
2.2.7.2 Nepřímé náklady	19
2.3 PŘÍRAZOVÁNÍ NÁKLADŮ	20
2.3.1 Přirázování přímých nákladů	20
2.3.2 Přirázování nepřímých nákladů	20
2.4 KALKULACE V ZAKÁZKOVÉ VÝROBĚ.....	20
2.5 PŘIRÁŽKOVÁ KALKULACE	20
2.5.1 Rozvrhová základna.....	21
2.5.2 Režijní přírážka	21
3 VÝNOSY	22
3.1 ČLENĚNÍ VÝNOSŮ.....	22
4 VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	23
4.1 ANALÝZA VÝSLEDKU HOSPODAŘENÍ.....	23
4.2 NÁKLADY A VÝNOSY Z PROVOZNÍ ČINNOSTI.....	23
4.2.1 Obchodní marže	25
4.2.2 Přidaná hodnotu.....	25

4.3	NÁKLADY A VÝNOSY Z FINANČNÍ ČINNOSTI.....	25
4.4	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ ZA BĚŽNOU ČINNOST	25
4.5	NÁKLADY A VÝNOSY Z MIMOŘÁDNÉ ČINNOSTI	26
4.6	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ ZA ÚČETNÍ OBDOBÍ.....	27
4.7	PODNIKOVÉ PLÁNOVÁNÍ.....	28
4.7.1	Dlouhodobé finanční cíle	28
4.7.2	Krátkodobé finanční cíle.....	28
5	FINANČNÍ ANALÝZA	29
5.1	ABSOLUTNÍ UKAZATELE	29
5.1.1	Horizontální analýza.....	29
5.1.2	Vertikální analýza.....	29
5.2	POMĚROVÉ UKAZATELE.....	29
5.3	UKAZATELE LIKVIDITY	30
5.3.1	Běžná likvidita.....	30
5.3.2	Pohotová likvidita.....	30
5.3.3	Peněžní likvidita	31
5.4	UKAZATELE RENTABILITY	31
5.4.1	Rentabilita celkového vloženého kapitálu (ROA).....	31
5.4.2	Rentabilita vlastního kapitálu ROE	32
5.4.3	Rentabilita tržeb ROS.....	32
5.4.4	Rentabilita nákladů – ROC (Return on costs).....	32
5.5	ČISTÝ PRACOVNÍ KAPITÁL	33
5.6	SWOT ANALÝZA	33
II	PRAKTICKÁ ČÁST	34
6	CHARAKTERISTIKA PODNIKATELE.....	35
6.1	CZ-NACE: ODVĚTVÍ ZPRACOVÁNÍ DŘEVÍ.....	35
6.2	ZAŘAZENÍ PODNIKATELE DO KLASIFIKACE CZ-NACE.....	36
6.3	HLAVNÍ ČINNOSTI PODNIKATELE.....	36
6.3.1	Hlavní činnosti	36
6.3.1.1	Porez dříví.....	36
6.3.1.2	Prodej odpadového a palivového dříví	38
6.3.1.3	Impregnace.....	40
6.3.1.4	Výroba a prodej dřevní štěrpy	40
6.3.2	Vedlejší činnost	41
6.3.2.1	Tržby z pronájmu	41
6.3.2.2	Tržby z dopravného	41
6.3.2.3	Tržby z prodeje materiálu	41
6.3.2.4	Zakázková výroba nestandardního řeziva.....	41
6.3.2.5	Ostatní tržby	42
7	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ.....	43

7.1	VÝVOJ VÝSLEDKU HOSPODAŘENÍ ZA VLASTNÍ VÝROBKY	43
7.2	PROVOZNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ.....	43
7.3	VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ V ČASOVÉ OSE.....	45
7.4	CELKOVÉ VÝNOSY PODLE % ROZLOŽENÍ V ROCE 2015.....	47
8	RENTABILITA JEDNOTLIVÝCH ČINNOSTÍ V PODNIKÁNÍ.....	48
8.1	VARIABILNÍ NÁKLADY.....	48
8.2	FIXNÍ NÁKLADY	48
8.3	ZAMĚSTNANCI, MZDOVÉ NÁKLADY	48
8.4	REŽIJNÍ, NEPŘÍMÉ NÁKLADY A JEJICH ROZPOČET	49
8.5	NÁKLADY DLE DRUHOVÉHO ČLENĚNÍ VÝSLEDOVKY	51
8.6	RENTABILITA JEDNOTLIVÝCH ČINNOSTÍ	52
8.6.1	Rozpočet nákladové položky nákup dříví.....	52
8.6.2	Požez dříví a impregnace dříví	53
8.6.3	Odpadové dříví a palivové dříví.....	54
8.6.4	Dřevní štěpka.....	55
8.6.5	Prodej materiálu a dříví.....	55
8.6.6	Pronájem	56
8.6.7	Doprava.....	56
9	FINANČNÍ ANALÝZA	58
9.1	SWOT ANALÝZA.....	58
9.2	CÍLE PODNIKU	58
9.3	STAV POHLEDÁVEK A ZÁVAZKŮ SPOLEČNOSTI.....	59
9.4	ČISTÝ PRACOVNÍ KAPITÁL	60
9.5	ZADLUŽENOST	60
9.6	LIKVIDITA.....	62
9.7	RENTABILITA	63
10	ZHODNOCENÍ A ZÁVĚREČNÁ DOPORUČENÍ.....	65
	ZÁVĚR.....	68
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	69
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	71
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	72
	SEZNAM TABULEK	73
	SEZNAM GRAFŮ.....	75
	SEZNAM PŘÍLOH	76

ÚVOD

V dnešní době, kdy je podnikatelské prostředí vystavováno velké konkurenci, je potřeba dát velký důraz na to, aby si podnikatel udržel na trhu svou stávající pozici. Mezi další umění podnikatele je schopnost řídit náklady, rozlišit opodstatněné náklady a umět tyto náklady eliminovat. Dalším cílem podniku je eliminovat své náklady na co minimum, tak aby to neovlivnilo výnosy a výrobní činnost podniku. Je také důležité sledovat hospodaření podniku z manažerského pohledu a ne jen z účetního hlediska. Zvyšovat výnosy, bez toho, aby stejnou úměrou rostly i náklady a tím podnik zvýší rentabilitu svého podnikání.

Pro podnik je také velmi důležité se zaměřit na činnosti, které přináší vlastníkům potřebný zisk, rentabilitu, návratnost vloženého kapitálu. To je především hlavním cílem podnikání, zhodnotit svůj vložený kapitál co nejvyšší úrokovou mírou.

Většina podnikatelů má jednu a více hlavních činností. Z nichž většinou netuší, která činnost mu přináší vyšší výnosnost a která nižší. Mnohdy jsou činnosti tak úzce propojeny, kdy je velmi obtížné oddělit jejich vztahy a určit konkrétní výnosnost u každé činnosti. Pokud podnikatel však zjistí, že mu některá činnost netvoří potřebnou výnosnost, neznamená to, že když tuto činnost vypustí, zvýší mu to výnosnost ostatních činností. U některých činností je záporná výnosnost podmíněna vyšší rentabilitou jiné činnosti.

Na počátku bakalářské práce se budu zabývat tím, jak k rozdělení nákladů a počítání výnosnosti přistupují autoři odborné literatury. Jejich názory a pohledy na výnosnost podnikání. V teoretické části se budu věnovat manažerským a účetním pojetím nákladů, výnosů a rentabilitou podniku.

Následně v praktické části budu pracovat s konkrétními výkazy podnikatele a hodnotit rentabilitu činností, kterými se zabývá. Dále v krátkosti rozeberu i krátkou finanční analýzu podnikatele.

Posledním cílem bakalářské práce bude zhodnocení současného stavu podnikání a rentability činností podniku. Konečným výstupem práce jsou doporučení, které by měla vést ke zvyšování rentability vloženého kapitálu podnikatele.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem této bakalářské práce je ukázat podnikateli zkrácenou finanční analýzou pohled na jeho podnikání. Zhodnotit rentabilitu jednotlivých činností, kterými se zabývá a poskytnout mu zhodnocení současné situace výsledků jeho podniku a následně mu doporučit, na jaké problémy se zaměřit, aby zefektivnil své podnikání.

Cílem teoretické části je, za pomoci kritické rešerše zpracovat teoretické poznatky z oblasti rozdělení nákladů, jejich rozbor z účetního pohledu. Vymezit základní pojmy, kterými se budu v bakalářské práci zabývat

V praktické části se budu zabývat krátkou finanční analýzou podnikání vybraného subjektu, zhodnotím stávající ekonomické výsledky podniku a rozbořím účetních výkazů. Dále se budu zabývat posouzením hospodaření podnikatele a jednotlivými činnostmi podnikatele. Následně tento účetní pohled porovnat s manažerským pohledem, který je pro podnikatele také nezbytný.

Použité metody při zpracovávání bakalářské práce:

- Rešerše – vypracování teoretických poznatků jednotlivých autorů k dané problematice s využitím odborné terminologie;
- Analýza – rozbor účetních informací, především z účetních výkazů, jako je Rozvaha a Výkaz zisku a ztráty za jednotlivé období;
- Finanční analýza – zhodnocení a řízení finanční situace podniku, analýzou financí podniku, vypovídá o stavu finanční rovnováhy a výkonnosti podniku;
- Srovnání – výsledků výpočtů s doporučenými hodnotami, které jsou uváděny v odborných zdrojích;
- Sumarizace – zhodnocení výsledků dosažených v praktické a teoretické části v jeden celek, s ohledem na sledování vzájemných souvislostí, na jejímž základě vzniká závěrečné doporučení pro podnikatele.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 FINANČNÍ A MANAŽERSKÉ POJETÍ NÁKLADŮ

1.1 Manažerské účetnictví

Podle Synka (2011) slouží pro efektivní řízení podniku a jeho útvarů uvnitř podniku. Spolu s rozpočtováním tvoří interní účetnictví. Využívá údajů finančního i nákladového účetnictví, kalkulací a operativní evidence. Hlavním cílem je ovšem zajištění podkladů pro manažerské rozhodování.

Dále Synek (2011) dodává, že v podnikové ekonomice mají náklady rozhodující úlohu, neboť téměř každé manažerské rozhodnutí vychází ze srovnávání nákladů s výnosy. Náklady, které jsou evidovány a vykazovány v účetnictví a účetních výkazech, označujeme jako účetní náklady. Účetní náklady pro manažerské rozhodování nevyhovují. Vzniklo proto tzv. manažerské pojetí nákladů.

Podle Strouhala a kolektivu (2011) se u manažerského účetnictví vychází s charakteristiky nákladů, které jsou vyjádřeny hodnotově. Je zde důležité účelně vynaložení ekonomických zdrojů společnosti, které souvisí s podnikatelskou činností.

„Nákladového účetnictví je potřebné k tomu, aby bylo efektivní řízení účetních systémů. Bez studie nákladů nemůže existovat takový systém. Před vstupem do jakéhokoli podrobným popisem nákladů je lepší, když budeme nejprve vědět, k čemu použijeme informace o nákladech v podnikání.“ (Wood, 2005, s. 658)

1.2 Finanční účetnictví

Ve srovnání s manažerským účetnictvím se finanční pojetí nákladů se nejčastěji využívá ve finančním účetnictví. Tyto informace jsou určeny především pro externí uživatele. Obsah nákladů a jejich kvantifikace se řídí pravidlům platným ve finančním účetnictví. (Kráal a kol., 2006)

Podle Synka (2011) jsou účetní náklady chápány jako spotřeba hodnot v daném období zachycená ve finančním účetnictví. Je však také třeba odlišit náklady od peněžních výdajů, které představují úbytek peněžních zdrojů podniku bez ohledu na účel použití.

Popesko a Papadaki (2016) vysvětlují, že finanční pojetí nákladů je založeno na vnímání nákladů jako úbytku ekonomického prospěchu, jenž se projevuje úbytkem aktiv nebo přírůstkem dluhů, který v hodnoceném období vede ke snížení vlastního kapitálu. Finanční účetnictví tedy zobrazuje náklady jako spotřebu externích vstupů evidovaných v účetním

systemu. Toto pojetí nákladů zobrazuje náklady v účetních cenách nebo evidované hodnotě nárůstu pasiv.

Podle Strouhala a kolektivu (2011) je finanční účetnictví založeno na aplikaci peněžní formy koloběhu prostředků, s tím že projevem nákladů je tržně ověřené vynaložení peněz. Náklady se chápou jako peníze investované do výkonů, které zajišťují náhradu v jejich původní výši. Jsou zobrazeny pouze náklady, které jsou podloženy reálným výdajem peněz. Náklady jsou oceněny v historických pořizovacích cenách.

1.3 Vztah finančního a manažerského účetnictví

Vztah mezi finančním a manažerským účetnictvím je velmi provázaný. Řídící pracovníci požadují informace o podniku s minimálním zpožděním. Informace o skutečném vynaložení nákladů jsou zobrazeny v účetním systému. Tyto informace jsou základem pro manažerské účetnictví, následně rozšířené o náklady, které nemají reálný výdaj peněz, ale ovlivňují dané aktivity podniku. Manažerské účetnictví slouží jako nástroj pro operativní rozhodování. (Fibířová, Šoljaková, 2005)

2 DEFINICE NÁKLADŮ, JEJICH ČLENĚNÍ A ŘÍZENÍ

2.1 Pojem náklady

Náklady podniku jsou definovány jako peněžně oceněná spotřeba výrobních faktorů včetně veřejných výdajů, kterou vyvolává tvorbou podnikových výnosů. Náklady vždy musí souviset s výnosy příslušného období, musí být zajištěna věcná a časová shoda výnosů a nákladů s vykazovaným obdobím. To zabezpečuje tzv. časové rozlišení nákladů a výnosů. (Synek, 2011)

Charakteristika nákladů je podle Strouhala kolektivu (2011) brána jako hodnotově vyjádřené, účelné vynaložení ekonomických zdrojů společnosti, účelově souvisejícího s podnikatelskou činností. Je nutné zobrazit reálnou výši nákladů, ale zároveň je nutné jejich hospodárné vynakládání:

- „Účelnou spotřebou se rozumí takové vynaložení ekonomických zdrojů, které je racionální a přiměřené výsledku činnosti.“
- „Účelový charakter, kdy cílem vynaložení ekonomického zdroje je jeho zhodnocení, k němuž dojde pouze při vytvoření takové složky majetku, která přinesla, případně přinese v budoucnosti větší ekonomický prospěch, než jaký byl původní náklad, důležitou vlastností takto chápaného nákladu je jeho relativně těsný vztah k výkonům tvořícím předmět činnosti podnikání.“ (Strouhal a kol., 2011, s. 675-676)

2.2 Klasifikace nákladů

„Náklady jsou důležitým syntetickým ukazatelem kvality činnosti podniku. Úkolem managementu je proto usměrňovat je a řídit. Řízení nákladů vyžaduje jejich podrobné třídění.“ (Synek, 2011, s. 81)

„Diferencované zobrazení hodnotově vyjádřené účelně a účelově vynaložené spotřeby ekonomického zdroje. Podstatou tohoto diferencovaného zobrazení je rozdílný způsob ocenění spotřeby, který se následně promítá i do rozdílného vymezení účetně zachycovaných nákladů.“ (Strouhal a kol., 2011, s. 676)

2.2.1 Hodnotové pojetí nákladů

Má vztah k vývoji nákladového účetnictví, které má poskytovat informace pro běžné řízení a kontrolu reálného průběhu aktuálně uskutečněných procesů. Toto pojetí nákladů vyjadřuje spotřebu nebo využití ekonomických zdrojů za podmínky, jež existují v čase uskutečňování příslušných procesů. Význam hodnotového pojetí spočívá v informačním zachycení koloběhu ekonomických zdrojů za podmínek, které jsou platné v současnosti. Předmětem zobrazení mohou být i takové faktory, které nemají odpovídající ekvivalent výdaje peněz, ale svými důsledky ovlivňují ekonomickou racionalitu dané činnosti. Neoceňují se na bázi historických nákladů jejich pořízení, ale na úrovni cen odpovídající současné věcné reprodukci. (Strouhal a kol., 2011)

Smyslem hodnotového pojetí nákladů je poskytovat informace pro řízení běžných a reálných procesů. (Popesko a kol., 2008)

2.2.2 Ekonomické pojetí nákladů

Zajišťuje odpovídající informace nejen pro řízení reálně probíhajících procesů, ale také pro potřeby rozhodování za účelem výběru optimálních budoucích alternativ. S výběrem alternativ souvisí ekonomické chápání nákladů jako maximum hodnot, kterou lze při zvolené alternativě vyprodukovat nebo získat. (Strouhal a kol., 2011, s. 677)

Popesko a kol. (2008) definuje, že cílem ekonomického pojetí nákladů je shromažďovat informace pro potřeby rozhodování, zvláště za účelem nejoptimálnější alternativy. Především jde o vyprodukování maximální hodnoty, kterou lze vyprodukovat při konkrétní zvolené alternativě.

2.2.3 Oportunitní náklady

Podle Strouhala a kol. (2011) se vymezují jako maximální ušlý efekt „obětovaný“ v důsledku využití ekonomického zdroje ve zvolené alternativě. Nejde pouze o reálně spotřebované nebo využití ekonomické zdroje, ale dodatečně vložené měřítko účelnosti uskutečněné volby. Vyjádření nákladů podle tohoto pojetí nezahrnuje pouze oceněný úbytek ekonomického zdroje, ale také oceněný prospěch, který společnost nezískala v důsledku toho, že tento zdroj nevyužila jiným alternativním způsobem.

V rozhodovacích procesech existují různé možné varianty řešení, která však nelze realizovat všechna najednou, navzájem se vylučují, rozhodnutí o realizaci jednoho z nich vylučuje možnost realizovat jiné. Oportunitní náklady jsou dodatečně přiřazeným kritériem hodno-

cení efektivity daného rozhodnutí. Představují ušlý efekt z nejlepší varianty, který jsme obětovali pro variantu, kterou jsme vybrali. (Čechová, 2006, s. 62)

2.2.4 Druhové třídění nákladů

Je soustřeďování nákladů do stejnorodých skupiny spojených s činnosti jednotlivých výrobních faktorů. Toto třídění odpovídá na otázku, co bylo spotřebováno. Druhové třídění je důležité pro finanční účetnictví a pro finanční a jiné analýzy. (Synek, 2011)

Čechová (2006) dodává, že náklady jsou velmi různorodou ekonomickou kategorií, tvořící velmi rozmanitý celek. Abychom s nimi mohli pracovat, musíme je klasifikovat do určitých skupin, podle různých hledisek. Druhovým členěním se náklady dělí podle druhů vynaložených ekonomických zdrojů.

2.2.5 Účelové třídění nákladů

Účelové třídění vyjadřuje vztah k příčině jejich vynaložení. Stanovují nákladový úkol pro jednotlivé nákladové položky nebo jejich skupiny. Je uspořádáno do několika úrovní. Nejprve je třeba náklady rozdělit na činnosti, v nichž bezprostředně dochází k přeměně ekonomických zdrojů na výkony, to znamená na hlavní podnikatelské činnosti. A dále na činnosti, pomocí nichž se vytvářejí podmínky zajištění bezprostřední tvorby samotného výkonu, které se označují jako servisní činnosti. Servisní činnosti operativně zajišťují hlavní podnikatelské činnosti s co největší hospodárností svých nákladů. (Strouhal, 2011, s. 680)

Šteker a Otrusinová (2013, s. 209) definují: „Účelové členění sleduje příčinu vzniku nákladů, tj. na jaký účel byly vynaloženy. Při účelovém členění jsou náklady na výrobu promítnuty do výsledovky až v okamžiku vykázání výnosu, k jehož uskutečnění přispěly.“

2.2.5.1 Jednicové náklady

„Jde o podstatnou část technologických nákladů. Jejich význam souvisí s řízením hospodárnosti nákladů, stanovením jejich žádoucí úrovně, s níž se budou porovnávat skutečně vynaložené náklady. U jednicových nákladů se předpokládá jejich proporcionalní závislost na objemu výroby.“ (Strouhal, 2011, s. 680)

„Lze je hospodárně přiřadit k jednotlivým druhům výrobků, výkonu nebo konkrétní operaci. Jedná se například o výrobní materiál, výrobní náklady, mzdové výrobní náklady, náklady na licence a patenty atd.“ (Synek, 2002, s. 37)

2.2.5.2 Režijní náklady

„Jsou společně vynakládány na více druhů výrobků nebo chod celého útvaru a které je nutné dovést na jednotlivé výrobky pomocí různých přírážek. Jedná se o náklady, které nejsou jednicové.“ (Synek, 2002, s. 37)

Jsou vyjadřovány v celkových položkách, jsou členěny podle jejich funkce v daném procesu. Mezi režijní náklady patří zásobovací režie, výrobní režie, správní režie, odbytová režie. Všechny náklady mají tedy společný charakter. Na jednotky výkonu se rozdělují pomocí nepřímých metod. Rozpočítávají se jako celek podle rozvrhové základny. Poměry se rozpočítávání na jednotlivé výkony. Mohou se měnit podle toho, jak se mění zvolená rozvrhová základna. (Čechová, 2006)

2.2.5.3 Variabilní

Jsou výsledkem rozpoznání nákladů v závislosti na objemu výkonů. Jejich podstatou je vlastnost, že se mění v závislosti na změnách objemu výkonů. Mění se v závislosti na změnách objemu výkonů nebo využití kapacity. (Strouhal, 2011, s. 684)

„Představují vklady, které je možné ekonomicky dělit a vkládat je do jednotlivých procesů v takové výši, která odpovídá danému objemu výkonů a to v čase, v němž jsou uskutečňovány.“ (Čechová, 2006, s. 76)

2.2.5.4 Fixní

Nemění se rozsahem výkonů a činností. Jsou vyvolané potřebou zajištění podmínek pro efektivní průběh podnikatelského procesu. V určitém rozpětí využití kapacity zůstávají stejné. Vlastností fixních nákladů je, že čím větší objem výkonů k tomuto druhu fixních nákladů přiřadíme, tím více bude klesat podíl fixních nákladů na jednotku výroby. (Strouhal, 2011)

Podle Holmana (2011) jsou fixní náklady: náklady, které vznikají i při nulové produkci a jsou nezávislé na rozsahu činnosti. Fixní náklady vznikají z podstaty takových výrobních faktorů, které jsou nedělitelné a nemohou být tedy zmenšovány nebo zvětšovány ve spojitosti s rozdílností produkce.

2.2.6 Třídění nákladů podle místa vzniku a odpovědnosti

Synek (2011, s. 81) definuje: „Odpovídá na otázku, kde náklady vznikly a kdo je odpovědný za jejich vznik. Je to v podstatě třídění nákladů podle vnitropodnikových útvarů.“

„Představuje třídění nákladů, které prohlubuje útvárový průřez účelového členění. Nutnou podmínkou pro členění nákladů směrem k útvarům je rozčlenění nákladů podle jejich místa vzniku. Na toto sledování musí navázat členění podle odpovědnosti. Útvary, kterým jsou náklady do odpovědnosti přidělovány, se vymezují jako odpovědnostní střediska.“ (Strouhal, 2011, s. 686)

2.2.7 Kalkulační členění nákladů

„Kalkulační klasifikace nákladů splňuje podmínku účelového hlediska třídění náklad, kdy jsou náklady rozděleny podle jejich vztahu ke kalkulační jednici, a to na přímé a nepřímé náklady.“ (Strouhal, 2011, s. 692)

Vazby nákladů k výkonu:

2.2.7.1 Přímé náklady

Související bezprostředně s konkrétním druhem výkonu a můžeme je změřit na kalkulační jednici, např. přímý materiál nebo přímé mzdy. (Drury, 2004)

„Vztah přímých nákladů k určitému druhu výkonu je víceméně, jak už vyplývá z jejich názvu přímý. Znamená to, že je možné poměrně snadno a přesně zjistit nebo stanovit kalkulační jednici, a to u výsledné kalkulace dělením, u předběžné kalkulace pomocí norem.“ (Čechová, 2006, s. 81)

2.2.7.2 Nepřímé náklady

Zajišťují průběh podnikatelského procesu podniku v širších souvislostech, ale nevážou se ke konkrétnímu druhu výkonu, proto je nejde přiřadit k určitým kalkulačním jednicím, např. celková spotřeba elektřiny, kancelářské vybavení, stroje... atd. (Drury, 2004)

Někdy se může stát, že i přímé náklady považujeme za nepřímé a to v případech, kdy je pro firmu neefektivní identifikovat tyto přímé náklady k nákladovému objektu. I když je možné identifikovat náklady, cena je pravděpodobně velmi nízká, že sledování těchto nákladů a jejich následné přiřazování by přineslo větší náklady jako užitek. (Drury, 2004)

Nepřímé náklady jsou společné pro více druhů výrobků, souvisí s širokým sortimentem výroby, jsou spotřebovány pro různé činnosti podnikatele. Jejich vztah k jednotce výkonu není tak přesně stanoven. (Čechová, 2006)

2.3 Přiřazování nákladů

Pro určení celkových nákladů výrobku musíme k výrobku přiřadit celkové přímé a celkové nepřímé náklady:

2.3.1 Přiřazování přímých nákladů

„Vztah přímých nákladů k určitému druhu výkonu je víceméně, jak už vyplývá z jejich názvu přímý. Znamená to, že je možné poměrně snadno a přesně zjistit nebo stanovit kalkulační jednici, a to u výsledné kalkulace dělením, u předběžné kalkulace pomocí norem.“ (Čechová, 2006, s.81)

Popesko a Papadaki (2016) uvádí, že přímé přiřazení nákladů lze přiřadit přímo na výrobek, protože mezi nákladovou položkou a objektem alokace existuje přímá vazba. Přiřazení těchto nákladů bývá snadné, protože přímé náklady nelze použít na výrobu jiného produktu.

2.3.2 Přiřazování nepřímých nákladů

„Pokud chceme přiřadit nákladovému objektu tento typ nákladů, musíme použít určitý přepočít, nějaký zprostředkovaný mechanismus, který nám pomůže vyjádřit podíl nákladového objektu na spotřebě určitého nákladu.“ (Popesko, Papadaki, 2016, s. 60)

Fibírová a Šoljaková (2005, s. 118) dodává: „Základním principem alokace nepřímých náklad by měl být princip příčinné souvislosti. Podle tohoto principu by předmětu alokace měly být přiřazeny náklady, které předmět alokace příčinně vyvolal.“ Další podmínkou je princip únosnosti, který značí, že může být přiřazeno jen takové procento nákladů, které výkon unese.

2.4 Kalkulace v zakázkové výrobě

„Kalkulace v zakázkové výrobě jsou použity v situacích, když se v časovém období produkuje množství různorodých produktů. Výrobky jsou produkovány na základě objednávky od zákazníka a výrobky pro jednotlivé zákazníky se navzájem liší. Je nutné provést individuální kalkulaci pro každý typ výrobku.“ (Popesko, Papadaki, 2016, s. 80)

2.5 Přirážková kalkulace

Nejrozšířenějším konceptem používaným pro kalkulaci nákladů a výkonů. Je široce využitelná v různorodé výrobě. Přirážková kalkulace kalkuluje výši nepřímých nákladů odpoví-

dajících určitému výkonu na základě rozvrhové základny a pomocí ní vyjádřené režijní přírážky či sazby. Nepřímé náklady jsou v rámci přírážkové kalkulace objektu připočítávány proporcionalně k výši zvolené rozvrhové základny. V rámci alokace nepřímých nákladů je tedy nutné nejdříve stanovit veličinu, podle níž budeme tuto alokaci provádět. Najdeme si veličinu či měřítko, které umožní co nejpřesnější vyjádření nepřímých nákladů, jejichž spotřebu daný výkon vyvolal. (Popesko, Papadaki, 2016, s. 99)

„Přírážková kalkulace je aplikována jako metodický postup přiřazování nepřímých nákladů výkonům a jejich kalkulačním jednicím. Pro přiřazování nákladů výkonům využívá hodnotově nebo naturálně vyjádřené rozvrhové základny.“ (Strouhal, 2011, s. 696)

2.5.1 Rozvrhová základna

„Rozvrhová základna by měla být ve vztahu příčinné souvislosti s rozvrhovanými náklady a s objektem kalkulace. Volba správné rozvrhové základny je pro podnik velmi důležitá, protože na ní závisí přesnost, s jakou je schopna vyčíslit náklady související s kalkulovaným výkonem.“ (Popesko, Papadaki, 2016, s. 61)

2.5.2 Režijní přírážka

Stanovíme rozvrhovou základnu v peněžní formě a na jejím základě vypočítáme režijní přírážku v procentech podle následujícího vztahu. Režijní přírážka udává, kolik procent objemu rozvrhové základny tvoří režijní náklady podniku:

$$\text{Procento režijní přírážky} = \frac{\text{nepřímé režijní náklady}}{\text{rozvrhová základna}}$$

Použití naturální rozvrhové základny, u které je sazba režijní přírážky vyjádřena nikoli v procentech, ale v peněžních jednotkách. U naturálních základen se zjišťuje tato sazba režijních nákladů v peněžních jednotkách (Kč) na jednu naturální jednotku základny obdobným způsobem:

$$\text{Sazba režijních nákladů} = \frac{\text{nepřímé režijní náklady}}{\text{rozvrhová základna v naturálních jednotkách}}$$

(Popesko, 2009, s. 70)

3 VÝNOSY

„Představují přijaté nebo nárokované přírůstky ekonomických užitků účetní jednotky (zejména přírůstky aktiv) a účtují se ve výši nárokované či získané protihodnoty.“ (Ryneš, 2013, s. 176)

Synek (2003, s. 42-43) definuje výnosy, jako výsledek činnosti podniku. Peněžní ocenění souboru realizovaných výrobků a služeb za určité období, a to bez ohledu na to, zda v tomto období došlo k jejich inkasu. Tím se výnosy odlišují od peněžních příjmů.

„Výnosy představují výstupy z hospodářské činnosti účetní jednotky, které zvyšují její ekonomický prospěch, a to zvýšením aktiv i vlastní kapitál jiným způsobem než vkladem vlastníků. O výnosech se účtuje v období, ve kterém byly uskutečněny výkony. Nejčastěji je to v případech, kdy dojde k předávání výrobků či zboží nebo poskytnutí služeb zákazníkovi.“ (Šteker, Otrusínová, 2013, s. 205)

3.1 Členění výnosů

- „Z prodeje zboží a výrobků,
- Z prodeje služeb,
- Z využívání podnikových aktiv jinými osobami – nájemné, dividendy, úroky
- Zvláštní druhy výnosů – kurzové rozdíly, aktivace majetku, odpisy zaniklých závazků.“ (Ryneš, 2013, s. 176)

Hlavními výnosy výrobního podniku jsou tržby za prodej vlastních výrobků a služeb. Tržby jsou závislé na fyzickém objemu prodeje výrobků Q , cenách jednotlivých druhů výrobků P a rozdělení skladby jednotlivých prodejů.

Vzorec pro výpočet celkových tržeb podniku:

$$T = \sum P * Q$$

Podnik maximalizující své tržby se bude snažit maximalizovat množství jednotlivých druhů výrobků i jejich cenu a nalézt takovou strukturu prodejů, která vy tyto maximální tržby zajistila. (Synek, 2003, s. 43)

4 VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ

„Je rozdíl mezi celkovými výnosy a celkovými náklady podniku, převýší-li výnosy náklady, vzniká zisk, v obráceném případě ztráta. Zisk zvyšuje vlastní kapitál, ztráta snižuje vlastní kapitál.“ (Synek, 2011, s. 135)

Zisk je pro většinu podnikatelů hlavním cílem podnikání, ne však jediným. Dalšími cíly podnikání jsou především:

- finanční cíle (zajištění platební pohotovosti, zachování substanční hodnoty podniku, maximalizace obrátu)
- nefinanční cíle (získání nezávislosti a samostatnosti, dosažení hospodářské moci, dobré jméno firmy a značky) – ty u drobného výrobce často převažují nad ziskovým hlediskem.

Převažujícím kritériem pro rozhodování v podnikovém hospodaření je maximalizace zisku. Výše zisku je spojena s rizikem, čím vyšší očekáváme zisk, tím vyšší riziko jsme nuceni podstoupit. (Synek, 2011)

4.1 Analýza výsledku hospodaření

„Pro analýzu výsledku hospodaření je nezbytně nutné znát jeho strukturu. Zásadní rozdíl mezi výkazem zisku a ztráty v druhovém a účelovém členění spočívá v jiné vypovídací schopnosti struktury provozního výsledku hospodaření. Ve výkaze zisku a ztráty v druhovém členění jsou provozní výsledky a náklady členěné podle jednotlivých druhů, zatímco ve výkaze zisku a ztráty v účelovém členění jsou provozní výnosy a provozní náklady členěny podle účelu.“ (Pilařová, Pilátová, 2014, s. 170)

4.2 Náklady a výnosy z provozní činnosti

„Výkaz zisku a ztráty umožňuje zjistit výsledky hospodaření z provozní, finanční a mimořádné činnosti. Do provozní činnosti jsou zařazeny takové náklady a výnosy účetní jednotky, které souvisí s její hlavní podnikatelskou činností.“ (Šteker, Otrusinová, 2013, s. 209)

Označení	TEXT	Skutečnost v účetním období	
		sledovaném	minulém
I.	Tržby za prodej zboží		
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží		
+	Obchodní marže		
II.	Výkony		
II. 1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb		
	2. Změna stavu zásob vlastní činnosti		
	3. Aktivace		
B.	Výkonová spotřeba		
B. 1.	Spotřeba materiálu a energie		
B. 2.	Služby		
+	Přidaná hodnota		
C.	Osobní náklady		
C. 1.	Mzdové náklady		
C. 2.	Odměny členům orgánů společnosti a družstva		
C. 3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění		
C. 4.	Sociální náklady		
D.	Daně a poplatky		
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku		
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu		
III. 1	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku		
III. 2	Tržby z prodeje materiálu		
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu		
F. 1	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku		
F. 2	Prodaný materiál		
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období		
IV.	Ostatní provozní výnosy		
H.	Ostatní provozní náklady		
V.	Převod provozních výnosů		
I.	Převod provozních nákladů		
*	Provozní výsledek hospodaření		

Tabulka 1: Zobrazení provozních nákladů a výnosů v druhové výsledovce

4.2.1 Obchodní marže

Je podstatná veličina pouze pro podniky, které se zabývají nákupem a prodejem zboží v nezměněné podobě.

Sedláček (2005) definuje jako „dominantní veličinu v podnicích zabývajících se obchodní činností.“

Obchodní marže = tržby za prodej zboží-náklady vynaložené na prodané zboží
(Šteker, Otrusínová, 2013, s. 241)

4.2.2 Přidaná hodnotu

Vyjadřuje hrubou produkční sílu podniku bez zohlednění vlivů vynaložených osobních nákladů a jiných provozních nákladů. (Sedláček, 2005, s. 42)

Přidaná hodnota = obchodní marže + výkony – výkonová spotřeba

(Šteker, Otrusínová, 2013, s. 241)

4.3 Náklady a výnosy z finanční činnosti

„Finanční činnost zobrazuje především operace účetní jednotky ve vztahu k finančním institucím a v souvislosti s cennými papíry.“ (Šteker, 2013, s. 219)

Odráží ekonomický prospěch plynoucí ze zvolené kapitálové struktury podniku a z finančních operací. Může jít o položky jako tržby z prodeje cenných papírů, přijaté úroky, kurzové ztráty, dividendy. (Sedláček, 2005)

4.4 Výsledek hospodaření za běžnou činnost

Součet provozního a finančního výsledku hospodaření po odečtení daně za běžnou činnost. (Sedláček, 2005, s. 43)

Výsledek hospodaření za běžnou činnost = provozní výsledek hospodaření + finanční výsledek hospodaření – daň z příjmů za běžnou činnost (Šteker, Otrusínová, 2013, s. 241)

4.5 Náklady a výnosy z mimořádné činnosti

„Mimořádná činnosti představuje neobvyklé, nahodilé a neplánované účetní operace, které mohou mít významný vliv na hospodaření účetní jednotky.“ (Šteker, Otrusínová, 2013, s. 223)

Mimořádný výsledek hospodaření = mimořádné výnosy – mimořádné náklady – daň z příjmů z mimořádné činnosti (Šteker, Otrusínová, 2013, s. 241)

Označení	TEXT	Skutečnost v účetním období	
		sledovaném	minulém
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů		
J.	Prodané cenné papíry a podíly		
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku		
VII. 1.	Výnosy z podílů v ovládaných a řízených osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem		
VII. 2.	Výnosy z ostatních dlouhodobých cenných papírů a podílů		
VII. 3.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku		
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku		
K.	Náklady z finančního majetku		
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů		
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů		
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti		
X.	Výnosové úroky		
N.	Nákladové úroky		
XI.	Ostatní finanční výnosy		
O.	Ostatní finanční náklady		
XII.	Převod finančních výnosů		
P.	Převod finančních nákladů		
*	Finanční výsledek hospodaření		
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost		
Q. 1.	- splatná		
Q. 2.	- odložená		
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost		
XIII.	Mimořádné výnosy		
R.	Mimořádné náklady		
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti		
S. 1.	- splatná		
S. 2.	- odložená		
*	Mimořádný výsledek hospodaření		
T.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)		
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)		
****	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)		

Tabulka 2: Zobrazení finančních, mimořádných nákladů a výnosů v druhové výsledovce

4.6 Výsledek hospodaření za účetní období

„Součet výsledku hospodaření za běžnou a mimořádnou činnost.“ (Sedláček, 2005, s. 43)

Výsledek hospodaření za účetní období = výsledek hospodaření za běžnou činnost + mimořádný výsledek hospodaření (Šteker, Otrusínová, 2013, s. 219)

Označení	TEXT	Skutečnost v účetním období	
		sledovaném	minulém
	Provozní výnosy členěné podle účelu (skupina účtů 60 až 64)		
	Provozní náklady členěné podle toho, za jakým účelem byly vynaloženy (skupina účtů 50 až 55)		
*	Provozní výsledek hospodaření		
	Výnosy z finančních činností (skupina účtů 66)		
	Náklady na finanční činnost (skupina účtů 56 a 57)		
*	Finanční výsledek hospodaření		
	Daň z příjmů za běžnou činnost		
	- splatná		
	- odložená		
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost (po zdanění)		
	Mimořádné výnosy (skupina účtů 68)		
	Mimořádné náklady (skupina účtů 58)		
	Daň z příjmů z mimořádné činnosti		
	- splatná		
	- odložená		
*	Mimořádný výsledek hospodaření (po zdanění)		
***	Výsledek hospodaření za účetní období (po zdanění)		
****	Výsledek hospodaření před zdaněním		

Tabulka 3: Zobrazení provozních, finančních a mimořádných nákladů a výnosů v účelové výsledovce (Pilařová, Pilátová, 2014 s. 169)

4.7 Podnikové plánování

4.7.1 Dlouhodobé finanční cíle

„Teprve v několikaletém výhledu si může firma klást náročnější ekonomické cíle, a připravovat se na ně již v daném roce realizací projektů, vyžadující čas a finanční vklady. U dlouhodobého financování, nejde primárně o formu prezentace ani o přesnost výpočtu, ale spíše o kvalitativní, verbálně komentované vyjádření faktorů, s nimiž se počítá při zajišťování požadovaného vývoje tržní hodnoty podniku. K tomu je možno doporučit vhodný systém plánových výpočtů.“ (Grünwald, Holečková, 2007, s. 253)

4.7.2 Krátkodobé finanční cíle

„Krátkodobý finanční plán konkretizuje a zpřesňuje záměry, které vytyčil v předchozím roce poslední dlouhodobý finanční plán. Krátkodobý finanční plán odvozuje svůj cíl od strategických cílů dlouhodobého plánu. Účelem krátkodobého plánu je propojení dlouhodobého finančního plánování s krátkodobými rozpočty.“ (Grünwald, Holečková, 2007, s. 295)

5 FINANČNÍ ANALÝZA

Finanční analýza je soubor činností, které mají za cíl vyhodnotit finanční situaci podniku. Uživatelé jsou všichni, kteří jsou nějakým způsobem zainteresováni na činnosti podniku. (Schoellová, 2008)

„Systematický rozbor získaných dat, která jsou obsažena především v účetních výkazech. Finanční analýzy v sobě zahrnují hodnocení firemní minulosti, současnosti a předpovídání budoucích finančních podmínek. Hlavním smyslem je připravit podklady pro kvalitní rozhodování o fungování podniku.“ (Růžičková, 2015, s. 9)

5.1 Absolutní ukazatele

Spočívá v používání údajů zjištěných z účetních ukazů. Vyjadřují určitý jev bez vztahu k jinému. (Grünwald, Holečková, 2007)

5.1.1 Horizontální analýza

„Zabývá se časovými změnami absolutních ukazatelů. Zde je potřeba připomenout nutnost tvorby dostatečně dlouhých časových řad, jejich vedení může znamenat méně nepřesnosti z hlediska interpelace výsledků propočtu.“ (Růžičková, 2015, s. 43)

5.1.2 Vertikální analýza

„Zabývá se vnitřní strukturou absolutních ukazatelů, někdy se označuje také jako analýza komponent. Jde vlastně o souměření jednotlivých položek základních účetních výkazů k celkové sumě aktiv či pasiv.“ (Růžičková, 2015, s. 43)

5.2 Poměrové ukazatele

„K tomu, aby bylo možné analyzovat vzájemné vazby a souvislosti mezi ukazateli, dáváme jednotlivé absolutní hodnoty do vzájemných poměrů. Pro potřeby finanční analýzy se obvykle setkáváme s utříděním ukazatelů do skupin, které měří určitou stránku finančního zdraví podniku. Tyto skupiny jsou vnímány jako stejně důležité a rovnocenné.“ (Schoellová, 2008, s. 161)

Analýza poměrovými ukazateli využívá především údaje ze základních účetních výkazů. Jedná se tedy o veřejně dostupné informace. Poměrový ukazatel se vypočítá jako poměr jedné nebo několika účetních položek základních účetních výkazů k jiné položce nebo jejich skupině. (Růžičková, 2015)

5.3 Ukazatele likvidity

„Likvidita jako charakteristika finančního zdraví firmy je v nejširším pojetí chápána jako schopnost podniku hradit své závazky, zajistit dostatečný objem majetku ve formě schopné uhradit závazky.“ (Kubičková, Jindřichovská, 2015, s. 133-134)

5.3.1 Běžná likvidita

„Schopnost podniku uhradit do jednoho roku splatné závazky.“

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

„Krátkodobé závazky= položky z rozvahy: Krátkodobé závazky, Krátkodobé bankovní úvěry, Krátkodobé finanční výpomoci.“

(Kubičková, Jindřichovská, 2015, s. 133-134)

„Čím je běžná likvidita větší, tím větší část oběžného majetku je kryta dlouhodobými zdroji, což snižuje možnost platební neschopnosti v případě, kdyby se nepodařilo včas proměnit všechny nepeněžní oběžný majetek v peněžní prostředky. Pro běžnou likviditu je uváděna doporučená hodnota 1,5-2,5.“ (Grünwald, Holečková, 2007, s. 114-115)

5.3.2 Pohotová likvidita

„Pohotová likvidita se zjišťuje jako poměr peněžně pohledávkového fondu a krátkodobých závazků.“

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva - zásoby}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

(Kubičková, Jindřichovská, 2015, s. 133-134)

„Krátkodobé pohledávky lze ve vyspělých ekonomikách pokládat u dobrých firem za nepochybné budoucí hotové peníze. Čím je ukazatel pohotové likvidity vyšší, tím jistější je úhrada krátkodobých peněžních závazků i v případě, že by přeměna pohledávek v peněžní prostředky vážla. Doporučená hodnota je 1,0-1,5.“ (Grünwald, Holečková, 2007, s. 114-115)

5.3.3 Peněžní likvidita

„Nejpřísnější ukazatel likvidity. Poměruje nejlikvidnější složky oběžných aktiv s krátkodobými závazky.“

$$\text{Peněžní likvidita} = \frac{\text{Krátkodobý finanční majetek}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

(Kubíčková, Jindřichovská, 2015, s. 133-134)

„Záleží na okamžitém stavu peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů.“ (Grünwald, Holečková, 2007, s. 114-115)

5.4 Ukazatele rentability

Rentabilita kapitálu je měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové efekty, dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu. Ukazatele rentability poměrují výsledek efektu dosaženého podnikatelskou činností podniku ke zvolené srovnávací základně. Čím vyšší rentability podnik dosahuje, tím lépe hospodaří se svým majetkem a kapitálem.“ (Schoellová, 2008, s. 161-162)

„Rentabilita je měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje, dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu. Ukazatele rentability jsou ukazatele, kde se v čitateli vyskytuje nějaká položka odpovídající výsledku hospodaření a ve jmenovateli nějaký druh kapitálu, respektive tržby.“ (Růžičková, 2015, s. 57)

5.4.1 Rentabilita celkového vloženého kapitálu (ROA)

„Je klíčovým měřítkem rentability. Poměruje zisk podniku s celkovými vloženými prostředky bez ohledu na to, zda byl financován z vlastního, nebo cizího kapitálu. S rentabilitou aktiv se lze setkat v několika tvarech, ale jako nejvhodnější se jeví tvar s EBIT.“

$$\text{ROA} = \frac{\text{EBIT}}{\text{aktiva}}$$

(Schoellová, 2008, s. 162)

„Vyjadřuje celkovou efektivnost firmy, její výdělečnou schopnost nebo také produkční sílu. Odráží celkovou výnosnost kapitálu bez ohledu na to, z jakých zdrojů byly podnikatelské činnosti financovány. Do vzorce výpočtu bude vstupovat do čitatele zisk před zda-

něním zvýšení o úroky a do jmenovatele celkový vložený kapitál, čímž rozumíme celková aktiva.“ (Růžičková, 2015, s. 59)

5.4.2 Rentabilita vlastního kapitálu ROE

„Vyjadřuje efektivnost reprodukce kapitálu vloženého vlastníky. Sleduje, kolik čistého zisku připadá na jednu korunu investovanou vlastníky společnosti.“

$$\text{ROE} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}}$$

(Schoellová, 2008, s. 162)

„Vyjadřuje výnosnost kapitálu vloženého akcionáři či vlastníky podniku. Jde o ukazatel, s jehož pomocí mohou investoři zjistit, zda je jejich kapitál reprodukován s náležitou intenzitou odpovídající riziku investice. Je-li hodnota ukazatele trvale nižší než výnosnost cenných papírů garantovaných státem, je podnik fakticky odsouzen k zániku, neboť investoři nebudou do takovéto investice vkládat své prostředky.“ (Růžičková, 2015, s. 60)

5.4.3 Rentabilita tržeb ROS

„Ukazuje, kolik korun zisku podnik utvoří z jedné koruny tržeb. Pokud se tento ukazatel nevyvíjí dobře, lze předpokládat, že ani v ostatních ukazatelích nebude situace dobrá. V praxi se opět používá s EBIT.“

$$\text{ROS} = \frac{\text{EBIT}}{\text{Tržby (prodej vlastních výrobků a služeb, prodej zboží)}}$$

(Schoellová, 2008, s. 162)

„Ukazatel rentability tržeb vyjadřuje a měří schopnost podniku dosahovat zisku při dané úrovni tržeb. Vypovídá, kolik zisku bylo vyprodukováno v jedné koruně tržeb, tj. schopnost podniku vyrábět výkony s nižšími náklady, než odpovídá cenové úrovni, nebo prodávat za vysokou cenu.“ (Kubíčková, Jindřichovská, 2015, s. 127)

5.4.4 Rentabilita nákladů – ROC (Return on costs)

„Je považován za doplňkový ukazatel k rentabilitě tržeb. Spočítá se jako poměr zisku a nákladů. Naplnění vzorce je znovu závislé na účelu analýzy. Při provozní analýze do vzorce zahrneme zisk z provozní činnosti a náklady za provozní činnost. Obecně platí, že čím

nižší je hodnota tohoto ukazatele, tím lepších výsledků hospodaření podnik dosahuje, neboť 1 Kč tržeb dokázal vytvořit s menšími náklady.“

$$\text{ROC} = 1 - \frac{\text{EBIT}}{\text{Tržby (prodej vlastních výrobků a služeb, prodej zboží)}}$$

(Růžičková, 2015, s. 62)

5.5 Čistý pracovní kapitál

ČPK = oběžná aktiva - krátkodobé závazky

„Pro účely výpočtu čistého pracovního kapitálu pracujeme s netto hodnotou pohledávek, neboť v této hodnotě je již zapracováno riziko, že některé pohledávky nebudou uhrazeny. Jejich netto hodnota by měla být nižší než je jejich nominální hodnota, čehož se dosáhne pomocí opravných položek.“ (Pilařová, Pilátová, 2014, s. 163)

Velikost čistého pracovního kapitálu je významným indikátorem platební schopnosti podniku. Čím vyšší je pracovní kapitál, tím větší je schopnost podniku hradit své finanční závazky. (Mrkvička, Kolář, 2006)

5.6 SWOT analýza

„Jedná se o shromáždění podstatných vnitřních informací o firmě. Následně se určí firemní silné a slabé stránky. Poté se provádí zhodnocení vnějších podmínek. Kde firma analyzuje hrozby a příležitosti a jejich dopady na firmu.“ (Petřík, 2005)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 CHARAKTERISTIKA PODNIKATELE

Z důvodu, že si podnikatel nepřeje být jmenován, kvůli citlivosti údajů, jsem pro účely této bakalářské práce použila označení jako podnikatel XY.

Podnikatel XY podniká na základě živnostenského oprávnění již od roku 1992. Kdy se zabýval nákupem a prodejem dříví k pořezu. Společnost byla založena pouze jako samostatný podnikatel, se sídlem v malé vesnici Jasenná ve Zlínském kraji. Touto činností se zabýval až do roku 2007, kdy svoje podnikání rozšířil o cca 5 zaměstnanců a v areálu dřevoskladu ve Vizovicích založil malou pilu na pořez dříví, která zde funguje do této doby se vzrůstající tendencí. Hlavním oborem podnikání je dřevozpracující činnost. Mezi produkty, které nabízí, patří převážně stavební řezivo, dřevěné výrobky, palivové dříví, dřevěný odpad a další dřevěné výrobky. V současné době je podnikatel vlastníkem několika přilehlých areálů, nemovitostí a dalších movitých majetků potřebných pro své podnikání. Živnostník patří stále mezi malé podnikatele, zaměstnává 20 zaměstnanců na stálý pracovní poměr. Jeho činnost je různorodá, především v oblasti lesnictví a pořez dříví, dále pak v pronájmu, obchodní činnosti, nákladní dopravě a dalších vedlejších činnostech.

6.1 CZ-NACE: Odvětví zpracování dříví

Podnikatel spadá svou podnikatelskou činností pod oddíl CZ-NACE 16. Dle údajů panoramatu z roku 2014 vydávaným Ministerstvem průmyslu a obchodu má tato činnost v ČR mnohaletou tradici a jeho hlavní náplní je zpracování dřeva, výroba dřevěných a korkových výrobků, proutěného zboží, slaměných produktů.

Dodavatelem trvale obnovitelné suroviny jsou domácí lesy, jejichž roční těžba se pohybuje od 14 do 18 mil. m³. Přes 90% vytěženého surového dříví se dále zpracovává.

V rámci klasifikace ekonomických činností CZ-NACE se oddíl 16 člení do dvou skupin:

- 16.1 Výroba pilařská a impregnace dřeva;
- 16.2 Výroba dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků.

Oddíl CZ-NACE 16 patří z hlediska tržeb k méně významným zpracovatelským oddílům a jeho podíl na celkových tržbách v roce 2014 dosáhl 2,2%. Přitom podstatě vyšší podíl v tržbách připadl na skupinu 16.2 (70,4%). (Ministerstvo průmyslu a obchodu, Panorama 2014, s. 72)

6.2 Zařazení podnikatele do klasifikace CZ-NACE

Podnikatel hlavní činností spadá do kategorie CZ-NACE:

- Sekce C – Zpracovatelský průmysl
- Oddíl 16 – Zpracování dřeva, výroba dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků, kromě nábytku
- Skupina 16.1 - Výroba pilařská a impregnace dřeva;

Ve své činnosti realizuje prvotní zpracování surového dříví. V rámci pilařské výroby je hlavním produktem řezivo a vedlejší produktem vznikajícím bezprostředně při hlavní výrobě je vedlejší sortiment, kde spadají převážně pilařské odřezky a odpadové řezivo.

6.3 Hlavní činnosti podnikatele

Výše zmíněný podnikatel se zabývá převážně výrobní činností, už méně obchodem a pro-nájmem služeb. Výrobní činnost je zaměřena na stavební podniky s okolní působností, tak i stavební podniky vzdálené a soukromé osoby.

6.3.1 Hlavní činnosti

6.3.1.1 Pořez dříví

Výroba standardizovaného stavební řeziva a zakázkového řeziva pro stavební činnost. Hlavními zákazníky jsou stavební firmy a soukromé osoby. Řezivo je vyráběno na základě konkrétní objednávky zákazníka. Vyrábí se v různých rozměrech a délkách, na přání zákazníků. Slouží především k sestavení konstrukcí střech, pergol, stání a přístřešků. K výrobě se používá dřevina smrk, jedle, modřín a borovice.

Mezi výrobky patří:

- Hranoly
- Prkna
- Latě
- Střešní latě
- Fošny
- Prismovaná prkna
- Zakázkový pořez dříví

Obrázek 1: Ukázka výroby -prkna

Obrázek 2: Ukázka výroby: hranoly

Obrázek 3: Ukázka výroby: střešní latě

6.3.1.2 Prodej odpadového a palivového dříví

Zpracování a prodej převážně pro soukromé osoby. Pro výběr palivového dříví je rozhodující výhřevnost paliva a doba hoření. Výhřevnost a rychlost hoření ovlivňuje druh dřeviny a vlhkost dříví. Kategorie výhřevnosti se dělí pro domácí odběratele na: **listnaté tvrdé dříví**, **listnaté měkké dříví**, **jehličnaté**. Nejvyšší výhřevnost a pomalé hoření je u listnatého tvrdého dříví. Proto je vhodné pro topení v domácnostech.

Nabídka:

- Palety štípaného palivového dříví krácené na polénka. Dodáváno v prostorových skládaných metrech do palety. Pevně tvrdé dříví.
- Palivové dříví kulatina v celých délkách – listnaté tvrdé dříví: dub, buk, habr, jasan, akát, bříza, javor. Dodáváno v m³ přímo z lesa ke konečnému odběrateli, bez předchozího zpracování.
- Piliny z měkkého dřeva na topení v domácnostech.

- Jehličnaté krajinky, odkory – jehličnaté měkké dříví, které vznikají jako vedlejší produkt při pořezu dříví. Dodáváno ve svázaných balících, taktéž na topení v domácnostech.

Obrázek 4: Štípané palivové dříví v paletě

Obrázek 5: Odkory jehličnatého dříví

6.3.1.3 *Impregnace*

Ošetření řeziva chemickými látkami k ochraně proti škodlivým vlivům, jako například plíseň, hmyz, škůdci. Většinou je impregnace prováděna v ceně řeziva, ale je možné impregnovat dříví i na zakázku. Je možná impregnace bezbarvá, zelená, hnědá. Podle přání zákazníka.

Obrázek 6: Ukázka impregnace dříví

6.3.1.4 *Výroba a prodej dřevní štěpky*

Dřevní štěpka vzniká drcením odpadu při zpracování dříví, starého řeziva, větví a odpadu v těžbě dříví. Nadrcená štěpka se převážně dodává jako palivo do elektrárny. Štěpka má vysokou výhřevnost srovnatelnou s hnědým uhlím. Je tedy ekologickou a levnou variantou pro vytápění v elektrárnách. Jako vedlejší produkt je možné ji použít také jako dekoraci nebo palivo v domácím využití.

6.3.2 Vedlejší činnost

6.3.2.1 Tržby z pronájmu

Pronájem volných prostor areálu k užívání ostatními podnikateli např. k parkování nákladních vozidel, uskladnění materiálů, uskladnění kontejnerů atd. Je vedlejším zdrojem příjmů pro podnikatele plynoucí z vlastnictví areálu. Je to příjem vznikající pravidelně bez velké propagace.

Vedlejšími tržbami jsou i tržby z ubytování návštěvníků navštěvujících místní festival, konající se každý rok. Je to příjem nahodilý. Jedná se o výtěžnou činnost v rámci jednoho týdne v celém kalendářním roce. Přesto přinese také pro podnikatele příjem z vlastnictví areálu.

6.3.2.2 Tržby z dopravného

Nákladní vozidlo pro svoz dříví podnikatel používá převážně pro svoz vlastní kulatiny do provozu k výrobě. Dopravné pro zákazníky je ojedinělá záležitost. Rozvoz pro zákazníky se odvíjí od volné kapacity nákladního automobilu na přepravu dříví. Toto vozidlo je totiž převážně vytíženo pro vlastní dovoz a odvoz kulatiny.

Dopravné řeziva při větším množství je zahrnuto v ceně výrobku. Pokud si zákazník žádá přepravné nevytíženého vozidla, tak je nutné účtovat přepravu dle tarifního pásma nebo předem domluvené ceny.

6.3.2.3 Tržby z prodeje materiálu

Jedná se o dříví nevhodné k pořezu v naší výrobě. Je možné ho využít k výrobě jiného druhu pilařských výrobků. Dříví je prodáváno jako materiál, protože z pohledu podnikatele se jedná o potřebný materiál k výrobě. Nejedná se o prodej zboží. Dříví nevhodné k pořezu je prodáváno jako palivové dříví.

6.3.2.4 Zakázková výroba nestandardního řeziva

Pokud si zákazník přeje vyrobit řezivo atypické, které nemá standardní rozměry řeziva. Tato výroba probíhá na základě přesných specifikací zákazníka, identifikací rozměrů a zakázky. Cena je stanovena a odsouhlasena předem dle specifických podmínek po dohodě zákazníka a mistra výroby.

Obrázek 7: Ukázka zakázkové výroby, netradiční rozměr řeziva

6.3.2.5 Ostatní tržby

Jedná se o nahodilé podnikatelské činnosti, které nemají znak pravidelnosti. Nahodilé tržby mohou nastat v případě prodeje nepotřebného dlouhodobého majetku, v případě nahrazením tohoto majetku modernější technologií.

Mezi ostatní tržby patří u podnikatele např. tržby z prodeje dlouhodobého majetku, kurzové zisky z devizových účtů a valutových pokladen, vratky pojistného, mimořádné výnosy, pojistná plnění.

7 VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ

7.1 Vývoj výsledku hospodaření za vlastní výroby

Tržby za vlastní výroby (v tis. Kč)

Rok	2013	2014	2015
Tržby	32 530	27 832	59 972

	2013/2014	2014/2015
Meziroční změna	-14,44%	115,48%

Tabulka 4: Tržby za vlastní výroby, meziroční změna tržeb

Vývoj tržeb za hlavní činnost podniku je výrazně kolísavá. Tržby za rok 2014 z hlavní činnosti podnikatele poklesly o 14,44 %, v roce 2015 byl výsledek o 115 % vyšší než v roce 2014. V roce 2015 byly tržby z hlavní podnikatelské činnosti velmi dobré. Je viditelné výrazné zlepšení v provozní činnosti, v tržbách za vlastní výroby. Velikost tržeb je ovlivněna převážně množstvím pořezaného dříví. Není zde vazba a náklady přiřazené k těmto konkrétním tržbám.

7.2 Provozní výsledek hospodaření

v tis. Kč	2011	2012	2013	2014	2015
Tržby za prodej zboží	508	235	43	0	0
Náklady vynaložené na prodané zboží	396	121	0	0	0
Obchodní marže	112	114	43	0	0
Výkony	36197	44640	41975	38075	62126
Výkonová spotřeba	41064	50450	44568	35709	56669
Přidaná hodnota	-4755	-5696	-2550	2366	5457
Osobní náklady	4082	4206	4931	4721	3807
Daně a poplatky	154	140	152	184	267
Odpisy DHM a DNM	915	975	1032	105	993
Tržby z prodeje DHM a DNM	2682	26	3544	1168	190
Tržby z prodeje materiálu	10218	13669	9547	3736	1375
Zůstatková cena prodaného DHM a DNM	1011	118	3313	906	0
Tvorba opravných položek	0	0	-338	0	0
Ostatní provozní výnosy	511	5	232	184	55
Ostatní provozní náklady	667	696	1094	370	718
Provozní výsledek hospodaření	1827	1869	589	1168	1292

Tabulka 5: Vývoj obchodní marže, přidané hodnoty a provozního výsledku podnikatele

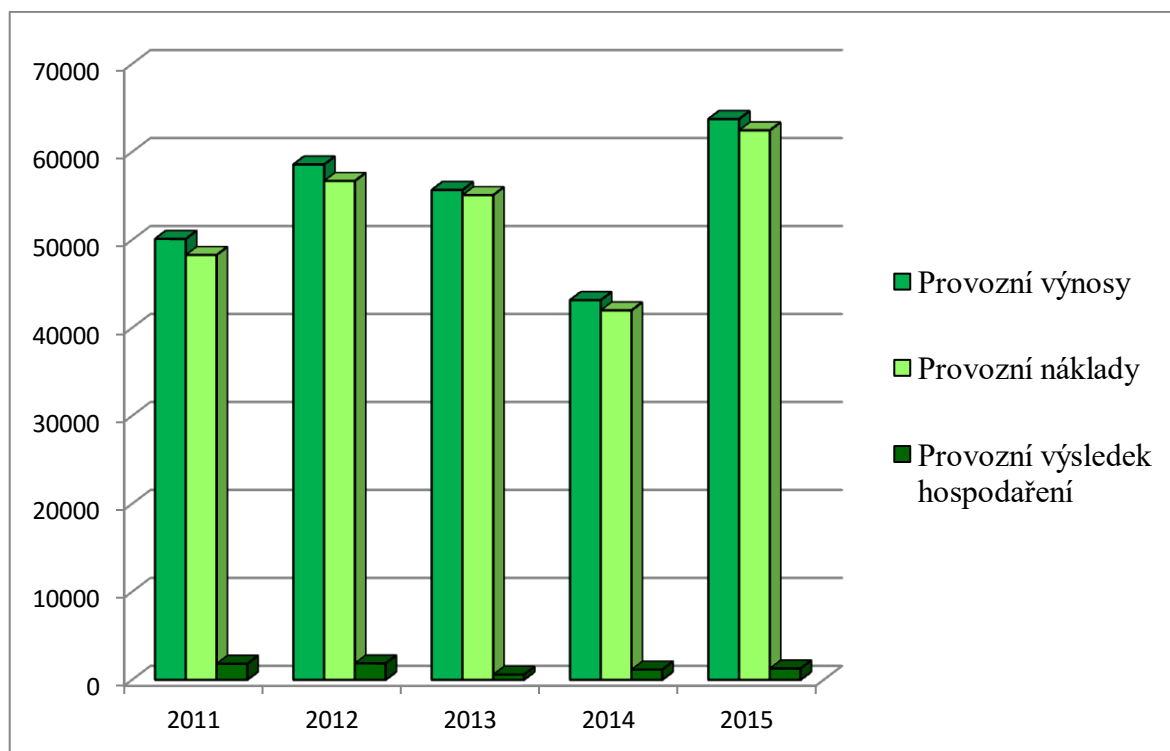

Graf 1: Obchodní marže, přidaná hodnota, tržby z prodeje materiálu, provozní výsledek hospodaření podnikatele

V roce 2011 a 2012 bylo vykazovány tržby ze zboží, které se postupně snižovaly a v roce 2014 a 2015 se neobchodovalo se zbožím vůbec. Podnik se tedy vůbec nezaměřuje na obchodní činnost. Podle tabulky je vidět, že prodej zboží je zanedbatelná položka.

V letech 2011-2013 je přidaná hodnota vlastních výrobků a služeb záporná, značí to problémy v hlavní provozní činnosti podnikání. Přesto je provozní výsledek hospodaření kladný, to je způsobeno tím, že podnik prodával ve velkém rozsahu materiál, který pro něho byl nevyužitý pro podnikání. V roce 2014 a 2015 se situace ve výrobní činnosti obrátila a podnikatel začal být ziskový v hlavních činnostech. Postupně se však snižoval prodej materiálu. Může to značit i to, že se rozšířil výrobní sortiment a v provozu se začala využívat podstatná část materiálu ve výrobě a neprodávala se dál pro nemožnost využití.

Provozní výsledek hospodaření v letech 2011 a 2012 je vyrovnaný, výkyv byl v roce 2013, kdy byl ovlivněn tvorbou provozních rezerv v podnikání. V roce 2014 a 2015 je provozní výsledek také vyrovnaný. V celkovém pohledu je provozní výsledek stále kladný. Nedosahuje ztráty, což je u výrobního podniku dobré.

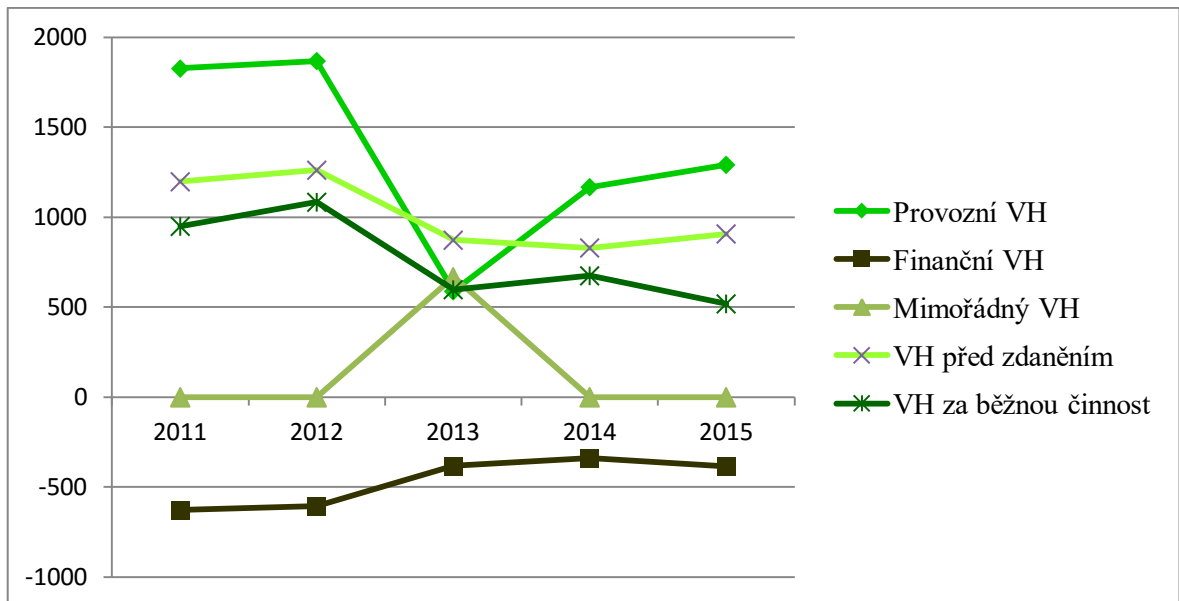
Graf 2: Poměr provozních výnosů, nákladů a výsledku hospodaření

Provozní výsledek hospodaření dosahuje k poměru k výnosům a nákladům nízké hodnoty. Podle grafu je zřejmé, že podnik podniká ve velkých obrotech, ne však s odpovídajícím provozním výsledkem hospodaření. Jeho hlavní provozní činnost není tak rentabilní, jak by pravděpodobně požadoval.

7.3 Výsledky hospodaření v časové ose

Období	2011	2012	2013	2014	2015
Provozní VH	1827	1869	589	1168	1292
Finanční VH	-629	-607	-383	-338	-384
Mimořádný VH	0	0	667	0	0
VH před zdaněním	1198	1262	873	830	908
VH za běžnou činnost	950	1084	598	675	519

Tabulka 6: Výsledky hospodaření v letech 2011-2015

Graf 3: Výsledky hospodaření v letech 2011-2015

Dle grafu je provozní výsledek vždy kladný, s klesající tendencí. V roce 2013 je provozní výsledek hospodaření výrazně nižší, je to ovlivněno převážně ostatními provozními náklady, které jsou až dvojnásobně vyšší než v jiných obdobích. Snižující se provozní výsledek hospodaření ukazuje na to, že podnikatel svou hlavní výrobu provozuje se sníženou přídavnou hodnotou z vlastních výrobků.

Finanční výsledek hospodaření je vždy záporný z důvodů dlouhodobých úvěrů, kterými podnikatel financuje především nákup dlouhodobého majetku. Úroky z těchto úvěrů ovlivňují finanční výsledek hospodaření. S postupem času je viditelné, že finanční ztráta klesá. Klesá tedy hodnota nákladových úroků a ty už v takové míře neovlivňují finanční výsledek hospodaření.

Mimořádný má hodnotu pouze v roce 2013, kde mimořádný výsledek hospodaření ovlivňuje i celkový výsledek hospodaření před zdaněním. V tomto roce byl mimořádný výsledek způsoben tím, že společnost dala do výnosů svoje neuhrazené závazky, které byly za podnikatelskou osobou, která přestala existovat. Z toho důvodu už nebyl podnikatel nucen své závazky uhradit a tato hodnota mu vstoupila do mimořádných příjmů.

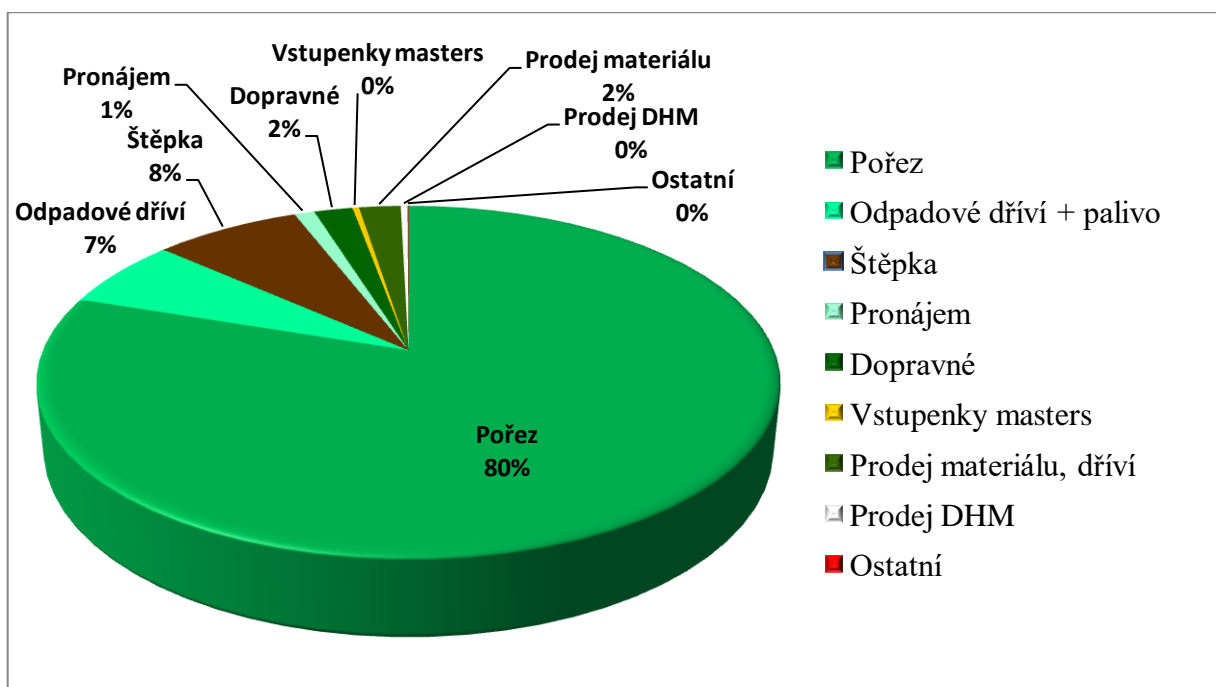
Výsledek hospodaření před zdaněním má stále kladnou podobu, s klesající tendencí. Výsledek hospodaření za běžnou činnost kopíruje linii výsledku hospodaření před zdaněním.

7.4 Celkové výnosy podle % rozložení v roce 2015

V následujícím oddíle jsou rozebrány výnosy podnikatele podle činností, kterými se zabývá v roce 2015. Mezi hlavní činnosti patří pořez dříví, který tvoří 80% výnosů podnikatele. Druhým nejvyšším podílem na činnostech je prodej štěpky, který tvoří 8% objemu výnosů. Mezi další činnosti obsahující velký podíl je prodej odpadového a palivového dříví, které zastupují 7% z činností. A už méně významnou položkou v objemu činností je dopravné řeziva a dříví a prodej nepotřebného dříví, materiálu. Obě poslední činnosti tvoří 2% z činností. Ostatní činnosti jsou zanedbatelné. Na základě grafu je zřetelné, že pořez dříví tvoří pro podnikatele stěžejní činnost a ostatní činnost je pouze doplňková.

Výnosy podle činností	v tis. Kč
Požez	51060
Odpadové dříví + palivo	4083
Štěpka	4829
Pronájem	666
Dopravné	1275
Vstupenky na festival Masters	213
Prodej materiálu, dříví	1373
Prodej DHM	222
Ostatní	31
Celkem	63752

Tabulka 7: Výnosy podle činností

Graf 4: % podíl jednotlivých činností podnikatele

8 RENTABILITA JEDNOTLIVÝCH ČINNOSTÍ V PODNIKÁNÍ

Při rentabilitě činností nejdříve rozpočítáme režijní náklady, které není možné přímo přiřadit jednotlivým činnostem. Následně rozeberu jednotlivé náklady každé činnosti a po přiřazení rozpočítaných režijních nákladů získám potřebné údaje pro výpočet rentability každé jednotlivé činnosti podnikatele. Rentabilitu jednotlivých činností spočítám tak, že porovnám celkové náklady z činnosti s výnosy z této činnosti.

8.1 Variabilní náklady

Variabilní náklady se mění s objemem výroby. Při nulovém objemu jsou minimální. Jakmile začne podnikatel provozovat nějakou činnost, vznikají mu náklady na: pohonné hmoty, opravy a udržování majetku, ochranné pomůcky, elektřina, voda, mzdové náklady výrobních zaměstnanců, ostatní nakoupené služby. S objemem výroby většina variabilních nákladů roste proporcionálně.

8.2 Fixní náklady

Fixní náklady vznikají i s nulovým objemem výroby, to znamená, i když podnikatel nevykonává žádnou provozní ani jinou činnost. Jsou to pro podnikatele konkrétně např.: úroky z úvěrů, leasingové náklady, silniční daň, daň z nemovitých věcí, odpisy majetku, pronájem prostor. Fixním nákladem jsou i režijní mzdy zaměstnanců, kteří nejsou placeni od objemu výroby. V částečné výši je fixním nákladem i elektřina a voda, která je spotřebována, i když není vyráběno.

8.3 Zaměstnanci, mzdové náklady

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Počet zaměstnanců	17	17	21	21	16

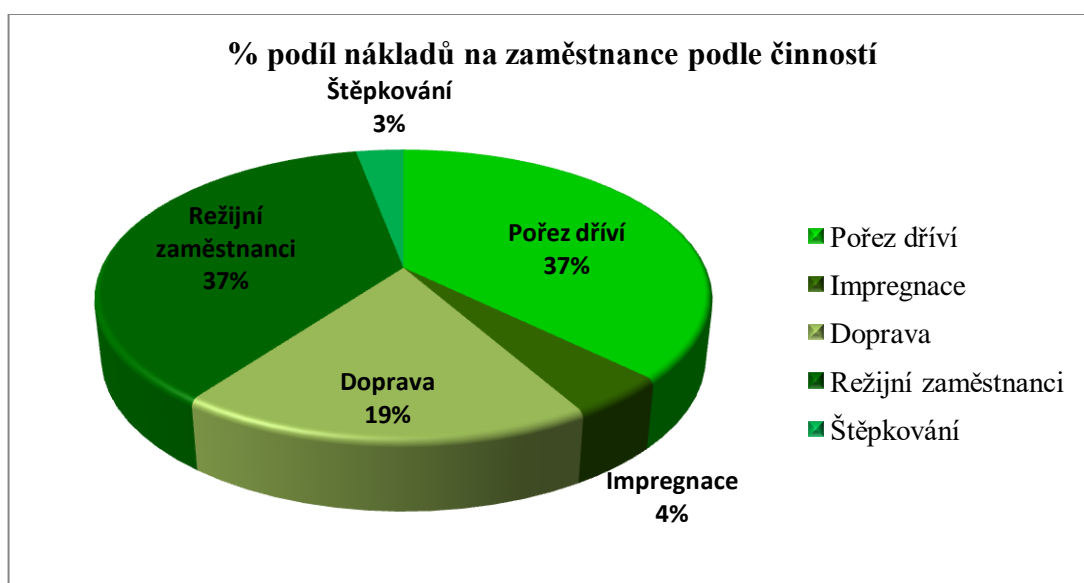
Tabulka 8: Vývoj počtu zaměstnanců

Během roku 2015 začala ve stejném oboru podnikat i manželka podnikatele, proto se cca 6 zaměstnanců zabývá její podnikatelskou činností v oblasti štěpkování dříví a u podnikatele na pile pracuje cca 16 zaměstnanců. V současné době je činnost zaměstnanců rozdělena podle jednotlivých činností: pořez dříví, impregnace dříví, doprava, štěpkování, režijní zaměstnanci.

V tomto oboru podnikání je důležitá kvalifikovanost pracovníků, převážně v činnosti poře- zu dříví. Kde kvalifikovaný pilař si musí rozvrhnout dříví tak, aby vytěžil maximální vý- těžnost z kulatiny.

Přímé mzdové náklady v tis. Kč	v tis. Kč
Pořez dříví	1271
Impregnace	152
Doprava	632
Režie	1258
Štěpka	102
Celkem mzdové náklady	3415

Tabulka 9: Přímé mzdové náklady podle činností

Graf 5: % podíl nákladů na zaměstnance podle činností

Z výše uvedené tabulky a grafu jsou viditelné mzdové náklady, které jsou přímo přiřaditel- né k jednotlivým činnostem. Režijní mzdy jsou dále rozpočítány a přiřazeny k jednotlivým činnostem režijní přírůžkou.

8.4 Režijní, nepřímé náklady a jejich rozpočet

Jako veličinu pro rozpočet režijních, nepřímých nákladů jsem si zvolila rozvrhovou zá- kladnu procentuální podíl z výnosů jednotlivých činností. Nevolila jsem rozvrhovou zá- kladnu v podobě žádných měrných jednotek, protože každá činnost má výrazně různoro- dou jednotku produkce a výpočet by nebyl objektivní.

Nejdříve jsem rozpočítala režijní mzdy zaměstnanců, u kterých jejich výkon nelze přiřadit jednotlivým činnostem. Jedná se o činnosti: účetní, obsluhu manipulačního stroje, manipu-

lanta dříví, údržbář dřevoskladu, obchodního zástupce. Tito zaměstnanci vykonávají svoji práci rovnoměrně k poměru vykonávaných činností.

Pracovní pozice	Odměna v Kč
Účetní	429800
Manipulant	190601
Údržbář	294283
Obchodní zástupce	343330
Celkem	1258014

Tabulka 10: Celkové režijní mzdové náklady

Následně jsem z nákladů vymezila ty, které nelze přiřadit k určitým činnostem. Rozpočítala jsem je stejným způsobem jako mzdy, tzn. procentuálním podílem k jednotlivým činnostem. Tímto rozpočtem jsem přiřadila určitý poměr nákladů ke každé činnosti. Následně budu přiřazovat jednotlivé přímé náklady k činnostem podnikatele a zjistím rentabilitu každé činnosti.

Náklady režijní, nepřiraditelné k jednotlivým výkonům	Náklady v Kč
Kancelářské potřeby, čisticí prostředky, spotřební materiál	184878
Drobný majetek	77196
Sušení řeziva	19426
Pohonné hmoty	778503
Spotřeba mat.auta	15507
Ochranné pomůcky	38316
Elektřina	479082
Voda	11468
Opravy a udržování stavební	137130
Opravy a udržování ostatní	5620
Opravy elektřina	12208
Opravy a udržování - automobily, budovy	598971
Cestovné	12950
Ostatní služby	887390
Svoz odpadu, kontejnery	31412
Poštovné	6067
Leasing	720062
Nájemné	16731
Pronájem kontejnery	76200
Pronájem pozemky	83000
Pronájem hnojiště	69996
Telefonní poplatky	143128
Leasing nedaňový	805918
Sociální pojištění podnikatele	255948
Zdravotní pojištění podnikatele	133392

Zákonné sociální náklady	3200
Daň z nemovitých věcí	68571
Ostatní daně a poplatky	11816
Poplatky	24230
Smluvní pokuty a úroky z prodlení - Volvo+návěs	1013
Ostatní pokuty a penále	375972
Pojištění odpověd. za prac. úrazy	27075
Pojištění - povinné ručení	221978
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	638755
Odpisy areál	339408
Odpisy objekt Kotelna	14560
Celkem režijní náklady	7327077

Tabulka 11: Náklady režijní, nepřiraditelné k jednotlivým výkonům

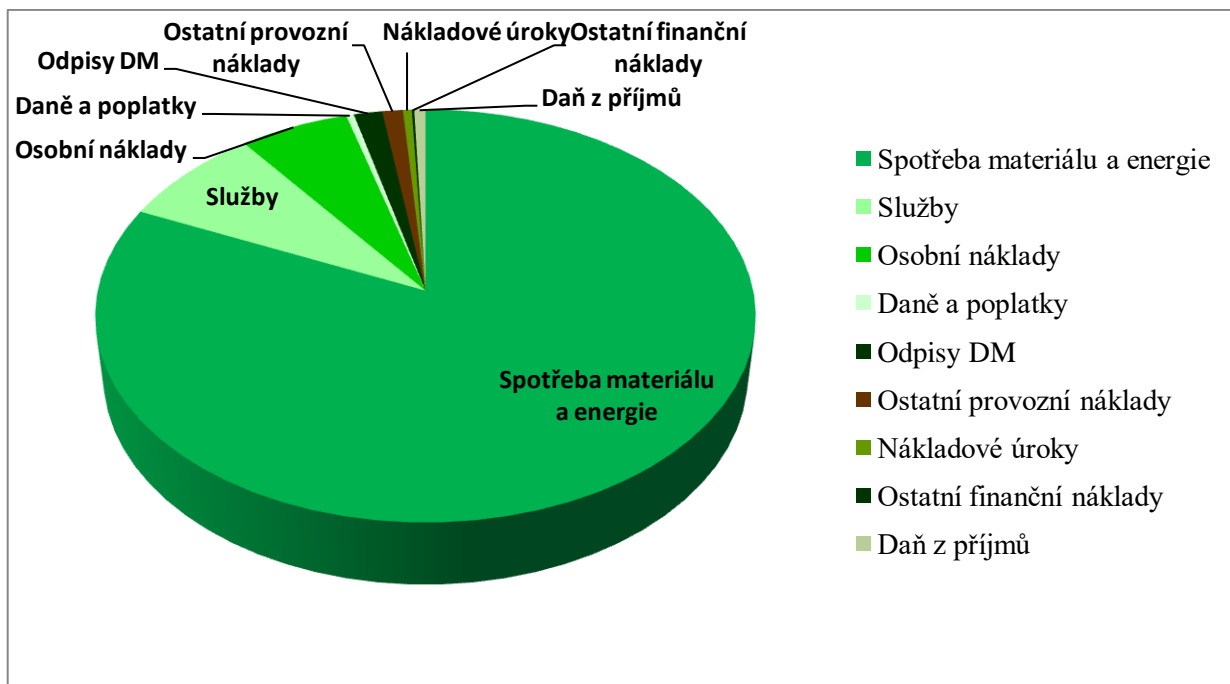
Výnosy podle činností	Výnosy Kč v tis.	% podíl činností	Mzdové režijní náklady rozpočet v tis. Kč	Režijní náklady rozpočet tis. Kč
Pořez	51060	80,09	1008	5868
Odpadové dříví + palivo	4083	6,40	81	469
Štěpka	4829	7,57	95	555
Pronájem	666	1,04	13	77
Dopravné	1275	2,00	25	147
Vstupenky festival	213	0,33	4	24
Prodej materiálu, dříví	1373	2,15	27	158
Prodej DHM	222	0,35	4	26
Ostatní	31	0,05	1	4
Celkem	63752	100,00	1258	7327

Tabulka 12: Výnosy podle činností podnikatele

8.5 Náklady dle druhového členění výsledovky

Rozdělení nákladů podle druhové výsledovky	v tis. Kč	% podíl
Spotřeba materiálu a energie	51 649	81,68%
Služby	5020	7,94%
Osobní náklady	3807	6,02%
Daně a poplatky	267	0,42%
Odpisy DM	993	1,57%
Ostatní provozní náklady	718	1,14%
Nákladové úroky	303	0,48%
Ostatní finanční náklady	88	0,14%
Daň z příjmů	389	0,62%
Celkem	63 234	100,00%

Tabulka 13: Náklady dle druhové výsledovky

Graf 6: Grafické rozdělení nákladů podnikatele

Dle grafu je zřejmé, že převážnou nákladovou položkou je spotřeba materiálu a energie, která tvoří 81% celkových nákladových položek. Dále jsou to nakoupené služby, které tvoří cca 8% a osobní náklady s 6%. Další nákladové položky jsou vzhledem k celkovým nákladům nepodstatné.

8.6 Rentabilita jednotlivých činností

8.6.1 Rozpočet nákladové položky nákup dříví

	Spotřeba dříví v Kč	Výnosy v tis. Kč	% podíl výnosů
Pořez dříví	40460614	51060	83,234
Odpadové dříví, palivo	3235527	4083	6,656
Prodej materiálu, dříví	1087907	1373	2,238
Štěpka	3826633	4829	7,872
Celkem	48610681	61345	100,00

Tabulka 14: Rozpočet nákladů položky nákup dříví

U položky nákup dříví je nejdříve nutné spočítat, kolik podílu bylo vynaloženo na pořez dříví, kolik suroviny bylo přeřazeno do paliva, počet odpadu dále naštěpkovaného a kolik dříví bylo prodáno dále ke zpracování do jiného dřevozpracujícího závodu.

Přiradila jsem výnosy z činností, do kterých zasahuje nákup dříví. Jako rozvrhovou základnu jsem si zvolila výnosy těchto činností, propočítala jsem jednotlivé procenta

k činnostem. V tomto poměru jsem násobila celkové náklady na spotřebu dříví a následně přiřadila k jednotlivým činnostem podnikatele, do kterých zasahuje obchod se dřívím a připadá tedy v úvahu nákladová položka za nákup dříví.

8.6.2 Pořez dříví a impregnace dříví

Přímé náklady na pořez dříví a impregnaci dříví

V následující tabulce jsou vytažené přímé náklady na pořez dříví a impregnaci. Tyto náklady se nevztahují k žádné jiné činnosti podnikatele. Jsou tedy náklady přímými pouze k pořezu dříví a impregnaci dříví.

Přímé náklady na pořez dříví	Náklady v Kč
Spotřeba materiálu	40 460 614
Spotřeba , úprava pil	53 499
Spotřeba , úprava pil 1000	64 020
Spotřeba , úprava pil 1200	117 395
Spotřeba , úprava pil rozmítačka	35 445
Opravy a udržování - rozmítačka	1 237
Opravy a udržování - kapovačka	4 536
Opravy a udržování - pila HTŽ-1000	23 404
Opravy a udržování - pila HTŽ-1200	19 241
Ostření pila pásová 1000	86 196
Válcování pila pásová 1000	17 654
Stelitování pila pásová 1000	122 367
Ostření pila pásová 1200	117 144
Válcování pila pásová 1200	16 434
Stelitování pila pásová 1200	131 076
Ostření pila rozmítací	26 692
Čištění pila rozmítací	14 520
Oprava zubů pila 1000	510
Přeplátkování zubů pila rozmítací	62 303
Svařování pila pásová 1000	2 084
Oprava zubů pila 1200	1 729
Svařování pila pásová 1200	110
Celkové přímé náklady	41 378 207
Přímé náklady na impregnaci dříví	Náklady v Kč
ochranný roztok	114 558

Tabulka 15: Přímé náklady na pořez dříví a impregnaci

Požez dříví + impregnace	v tis. Kč
Přímé náklady požez dříví	41382
Mzdové přímé náklady	1271
Rozpočet režie	5868
Rozpočet režijních mezd	1008
Impregnace dříví	115
Mzdové náklady impregnace	152
Celkové náklady	49796
Výnosy	51060
Zisk	1264
Výnosnost	2,48%

Tabulka 16: Rentabilita požezu dříví

Po přiřazení přímých nákladů, přímých mzdových nákladů, rozpočtu režijních nákladů vztahujících se k této činnosti a rozpočtu mzdových režijních nákladů jsem spočítala celkové náklady na požez dříví a impregnaci. Náklady jsem porovnávala s výnosy ze stejné činnosti a spočítala jsem výnosnost. Výnosnost u hlavní činnosti podnikatele, požezu dříví, byla v roce 2015 2,48%. Tato hodnota není moc vysoká. Dosahuje pro podnikatele přibližně hodnotu státních dluhopisů. Požez dříví představuje 80% činností podnikatele. Proto rozpočet režijních nákladů pokrývá převážně tuto výrobní činnost. V každém případě je činnost zisková i přes velmi malé procento. Po zhodnocení dalších činností rozpočítám i celkovou ziskovost podnikání.

8.6.3 Odpadové dříví a palivové dříví

Odpadové dříví+ palivo	v tis. Kč
Přímé náklady	3236
Mzdové přímé náklady	0
Rozpočet režie	469
Rozpočet režijních mezd	81
Celkové náklady	3786
Výnosy	4083
Zisk	297
Výnosnost	7,27%

Tabulka 17: Rentabilita prodeje odpadového dříví

U prodeje odpadového dříví a palivového dříví vznikají pouze poměrové náklady na nakoupené dříví, které jsou přímým nákladem. Poté jsem přiřadila rozpočet režijních nákladů a režijních mezd. U prodeje odpadového dříví a palivového dříví je rentabilita na 7,27 %, což je dobrý výsledek. Jedná se pro podnikatele pouze o doplňkovou činnost. U tohoto druhu obchodu je výhodou nízké vstupní náklady a prakticky nulové náklady na provoz.

8.6.4 Dřevní štěpka

Dřevní štěpka	v tis. Kč
Přímé náklady	3863
Mzdové přímé náklady	102
Rozpočet režie	555
Rozpočet režijních mezd	95
Celkové náklady	4615
Výnosy	4829
Zisk	214
Výnosnost	4,43%

Tabulka 18: Rentabilita štěpkování

Drcení už nepoužitelného dříví, dřevního odpadu a dalších zbytkových dřevěných surovin. Zde jsou přímými náklady dříví, které nelze použít pro další zpracování. Hlavní nákladovou položkou jsou přímé mzdy a rozpočet režijních nákladů. Výnosnost 4,43 % je dobrá, Podnikatel prakticky využívá pro další spotřebu pro jiné činnosti nepotřebné dříví a tím ekologicky zpracovává dřevní odpad.

8.6.5 Prodej materiálu a dříví

Prodej materiálu a dříví	v tis. Kč
Přímé náklady	1088
Mzdové přímé náklady	0
Rozpočet režie	158
Rozpočet režijních mezd	27
Celkové náklady	1273
Výnosy	1373
Zisk	100
Výnosnost	7,28%

Tabulka 19: Rentabilita prodeje materiálu a dříví

U tohoto druhu výkonu je výnosnost vysoká, 7,28%. Je to z důvodu, že se jedná o pře-prodej zboží, u kterého nevznikají žádné další náklady. Nákladem je jen podílově přidělená režie nákladů a mezd. Dříví, které není vhodné k pořezu v našem provozu, se vyřadí a prodá dalšímu odběrateli bez předchozího zpracování. Odběratel dříví zpracuje pro vlastní účely a použije ho pro potřebu ve své výrobní činnosti.

8.6.6 Pronájem

Pronájem	v tis. Kč
Přímé náklady	0
Mzdové přímé náklady	0
Rozpočet režie	77
Rozpočet režijních mezd	13
Celkové náklady	90
Výnosy	666
Zisk	576
Výnosnost	86,49%

Tabulka 20: Rentabilita pronájmu

Výnosnost vysoká, 86,49%. Jedná se o pronájem převážně pozemků ve vlastnictví podnikatele. Náklady k této položce vznikly při koupi pozemků a během splácení pozemků ve formě nákladových úroků. V současné době je nákladem pouze údržba a pozemků, která je obsažena v režijních nákladech. Výnosy z této činnosti jsou čistým příjmem pro podnikatele. V budoucnosti bude majiteli přinášet převážně zisky, plynoucí z vlastnictví.

8.6.7 Doprava

Přímé náklady na dopravu	Náklady v Kč
PHM-SCANIA	348638
PHM-MAN	147494
PHM-VOLVO	552340
Opravy a udržování - Volvo	222926
Opravy a udržování - návěs Lemex	42144
Opravy a udržování - Man	29507
Opravy a udržování - Scania	141725
Opravy a udržování - návěs Schwarzmüller	24475
Opravy a udržování - návěs Legras	10851
Opravy a udržování - lesní hydr.ruka Volvo	126326
doprava	128821
Daň silniční	162630
mýtné	91734
Celkem	2029610

Tabulka 21: Přímé náklady dopravného

Z výše uvedených přímých nákladů na dopravné je cca 60% nákladů, které jsou pro podnikatele režijní. Slouží převážně k jeho vlastnímu odvozu dříví a řeziva. Pro cizí dopravu jezdí cca 40% z celkových přímých nákladů. Tuto částku $2030 \text{ tis. Kč} \cdot 40\% = 812 \text{ tis. Kč}$ budu srovnávat s tržbami z dopravy pro cizí subjekty. Rozpočet dalších položek nákladů u dopravného je také rozpočítám na poměr 40% cizí náklady, 60% vlastní náklady.

Dopravné pro cizí subjekty 40%	v tis. Kč
Přímé náklady	812
Mzdové přímé náklady	252,8
Rozpočet režie	58,8
Rozpočet režijních mezd	10
Celkové náklady	1133,6
Výnosy	1275
Zisk	141,4
Výnosnost	11,09%

Tabulka 22: Rentabilita dopravného pro cizí subjekty

Výnosnost dopravy pro cizí subjekty je 11,09 %. U dopravy však musíme počítat s tím, že podnikatel ji používá především pro své vlastní přepravování dříví. V tomto případě je doprava výrazně ztrátová. Není možné určit její výnosnost, protože nemá žádné volně přiřaditelné výnosy. Výnosem pro podnikatele jsou náklady, které by jinak vynaložil za dopravné jiné osobě. Reálná výnosnost dopravného je tedy 0%.

Dopravné pro vlastní účely 60%	v tis. Kč
Přímé náklady	1218
Mzdové přímé náklady	379,2
Rozpočet režie	88,2
Rozpočet režijních mezd	15
Celkové náklady	1700,4
Výnosy	0
Ztráta	-1700,4
Výnosnost	0,00%

Tabulka 23: Rentabilita dopravného pro vlastní účely

9 FINANČNÍ ANALÝZA

9.1 SWOT ANALÝZA

Pro účely lepšího poznání podnikatele, jeho silných stránek, slabých stránek, hrozeb a příležitostí jsem sestavila krátkou SWOT analýzu, podle které by měl podnik odhalit problematické části a taktéž možnosti pro rozvoj podnikání. V krátkosti vyhodnotíme fungování firmy, zhodnotíme problémy a možnosti nového růstu. Pro výrobní podnik je důležité stanovit si silné, slabé stránky, hrozby a příležitosti týkající se výroby. Ve výrobní činnosti může variabilně a flexibilně upravovat slabé stránky a hrozby jeho podnikání.

Silné stránky:	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - variabilita výrobní činnosti - kvalitní práce zaměstnanců - kvalita výrobků - jedinečnost výrobku - investice do nových zařízení - stabilní pozice na trhu ve své lokalitě - flexibilita a rychlost vyhotovení zakázek 	<ul style="list-style-type: none"> - nepropracovaný systém zakázek a výroby - nedostatečná znalost potřeb zákazníků - sezónní prodej - vysoké vstupní ceny dříví a následné prodejní ceny produktu (pro soukromníky)
Příležitosti:	Hrozby:
<ul style="list-style-type: none"> - uzavření spolupráce se staveními firmami - možnost čerpání dotací na nákup nové techniky - zajištění věrnosti zákazníků 	<ul style="list-style-type: none"> - změna ceny dříví - silná konkurence na trhu - nedostatek kvalifikovaných pracovníků - výpadek klíčových zákazníků

Tabulka 24: SWOT analýza

9.2 Cíle podniku

Dlouhodobými cíli podnikatele je udržet stabilně se zvyšující a kladnou přidanou hodnotu výrobků. Dalším cílem je především zvyšováním objemu výrobků a rentability každého druhu podnikatelské činnosti tak, aby žádná provozní činnost nevykazovala ztrátu nebo nízkou rentabilitu. Nákup nového hmotného majetku, který nahrazuje majetek starý a opotřeбенý. Snižování nákladů a odstranění zbytečných nákladových položek.

Krátkodobé cíle jsou pro podnikatele v rámci 1-2 let. Krátkodobými cíli je nasmlouvání stabilních zakázek s pravidelnými odběrateli řeziva. Navázání spolupráce s novými obchodními partnery a případná dlouhodobá spolupráce s nimi. Dalším cílem je zachování a rozšiřování sortimentu výrobků, efektivně využívat pořezovou kapacitu, rozšiřovat působnost svého podnikání. Dalším cílem je udržovat kvalitu výrobků a dodržovat dodací termíny.

ny objednávek. Mezi krátkodobé plány patří pro podnikatele snížení vstupních nákladů, které každým rokem stoupají.

9.3 Stav pohledávek a závazků společnosti

v tis. Kč	Pohledávky k 31.12.2015	% podíl pohledávek	Závazky k 31.12.2015	% podíl závazků
Před splatností	802	6,64%	137	21,01%
Po splatnosti do 30 dnů	2314	19,16%	358	54,91%
Po splatnosti 30-90 dnů	6714	55,58%	93	14,26%
Po splatnosti 90-180 dnů	29	0,25%	0	0,00%
Po splatnosti 180-360 dnů	167	1,38%	-5	-0,77%
Po splatnosti nad 360 dnů	2054	17,00%	69	10,58%
Celkem	12080	100,00%	652	100,00%

Tabulka 25: Závazky a pohledávky podnikatele

Stav závazků a pohledávek k 31.12.2015 byl u společnosti následující. Podle tabulky je zřejmé, že pohledávky z obchodních vztahů jsou 12 080 tis. Kč a závazky 652 tis. Kč. Společnost má tedy své závazky cca ve výši 5,40 % svých pohledávek. Což je velmi dobrý výsledek. Společnost hradí své závazky včas. Závazky po lhůtě splatnosti 180 dnů má pouze cca 10% z celkových závazků. Ostatní obchodní závazky jsou pouze krátkodobého charakteru.

Pohledávky společnosti nad 180 dnů po splatnosti jsou 18,38%. Což je poměrně vysoká hodnota. Podnikatel by se měl zamyslet, zda jsou tyto pohledávky vůbec ještě vymahatelné po dlužníkovi a v jakém stavu je trestní řízení k tomuto dlužníkovi, případně jaké udělat právní kroky v dalším vymáhání těchto pohledávek.

Krátkodobé pohledávky v rozsahu do 180 dnů po splatnosti jsou 81,62% z celkového rozsahu pohledávek. Krátkodobá část pohledávek, tedy tvoří většinu celkových pohledávek.

9.4 Čistý pracovní kapitál

v tis. Kč	2011	2012	2013	2014	2015
Krátkodobé pohledávky	6058	5881	3560	5324	12117
Zásoby	8826	3379	3132	4528	1315
Krátkodobý finanční majetek	21	74	257	409	379
Krátkodobé závazky	6996	4766	3890	3378	1642
Krátkodobé bankovní úvěry	4311	3901	3846	4002	6096
Krátkodobé finanční výpomoci	0	0	0	0	0
Čistý pracovní kapitál	3598	667	-787	2881	6073

Tabulka 26: Čistý pracovní kapitál

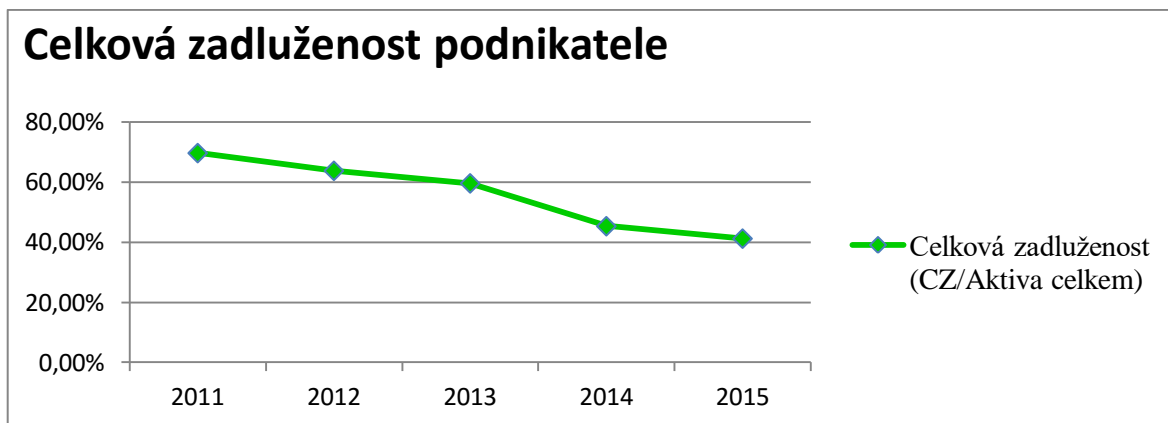
Čistý pracovní kapitál je rozdíl mezi oběžným majetkem a krátkodobými cizími zdroji. V tabulce je uveden vývoj čistého pracovního kapitálu podnikatele v jednotlivých letech. V různých letech je ČPK výrazně kolísavý. V roce 2013 byl ČPK záporný, což výrazně ovlivnilo platební schopnost podniku. Hodnota záporného pracovního kapitálu je způsobena nízkou hodnotou krátkodobých pohledávek a vysokou hodnotou krátkodobých bankovních úvěrů a krátkodobých závazků.

V ostatních letech je ČPK kladný. Značí to, že společnost měla finanční rezervu na pokrytí dlouhodobých závazků. V roce 2015 měl ČPK velmi vysokou hodnotu. Rok 2015 byl pro podnikatele velmi produktivní.

9.5 Zadluženost

Analýza zadluženosti podnikatele	2011	2012	2013	2014	2015
Celková zadluženost (CZ/Aktiva celkem)	69,69%	63,80%	59,62%	45,37%	41,25%
Míra zadluženosti (CZ/VK)	2,35	1,80	1,51	0,83	0,70
Míra finanční samostatnosti (VK/CK)	0,43	0,56	0,66	1,20	1,42
Dlouhodobé cizí zdroje/cizí zdroje	40,85%	34,87%	29,11%	24,82%	26,99%
Úrokové krytí (EBIT/nákladové úroky)	3,08	3,41	3,29	3,65	4,00

Tabulka 27: Analýza zadluženosti podnikatele

Graf 7: Celková zadluženost podnikatele

Doporučená hodnota u celkové zadluženosti je mezi 30-60%. Na grafu vidíme, že podnikatel svoji zadluženost snižuje. V roce 2011 byla zadluženost cca 70%, což je vysoká hodnota. Vidíme však klesající tendenci a v roce 2015 byla zadluženost 41% což je v rámci doporučených hodnot.

Míra zadluženost ukazuje kopírující hodnoty s celkovým zadlužením. Hodnoty klesají v čase. Opět v roce 2011 zadlužení cizími zdroji 2,35 krát více než je hodnota vlastního kapitálu. Tento poměr postupem času klesal a v roce 2014 byla hodnota zadlužení cizími zdroji už nižší než vlastní kapitál.

Ukazatel finanční samostatnosti ukazuje, kolik korun vlastního kapitálu bychom mohly použít na úhradu jedné koruny cizího kapitálu. V roce 2011-2013 je na tomto ukazateli vidět, že na poměr nákladů je hodnota vlastního kapitálu malá a nepřiměřená. Situace se obrací v roce 2014 a 2015, kdy vlastní kapitál převyšuje kapitál cizí.

Poměr dlouhodobých cizích zdrojů je k celkovým cizím zdrojům v roce 2011 cca 41%. Což ukazuje na to, že podnik ve svém financování využíval vysoký podíl dlouhodobých zdrojů. Postupem času se tento poměr snižuje. Je to způsobeno rychlým snížením dlouhodobých zdrojů podnikatele.

Úrokové krytí podniku značí, že podnik vytvořil dostatečnou hodnotu čistého zisku na to, aby pokryl nákladové úroky vznikající z cizích zdrojů. Doporučená hodnota se v tomto případě uvádí vyšší než 5. Což podnik nedosahuje, ale hodnoty úrokového krytí mají vzrůstající tendenci.

Zadluženost podniku se v tomto případě ubírá správným směrem. Podnik od roku 2011 dokázal snížit podstatnou hodnotu jak dlouhodobých, tak krátkodobých cizích zdrojů. Snižování celkové zadluženosti má za důsledek převážně to, že podnik splácí své dlouhodobé

závazky a další si nepůjčuje. Podnik se již blíží k optimální zadluženosti. Současná zadluženost není ohrožující pro existenci podnikání.

9.6 Likvidita

v tis. Kč	2011	2012	2013	2014	2015
Oběžná aktiva	14905	9334	7006	10261	13821
Krátkodobé závazky	6996	4766	3890	3378	1642
Krátkodobé bankovní úvěry	4311	3901	3846	4002	6096
Krátkodobé finanční výpomoci	0	0	0	0	0
Běžná likvidita	1,32	1,08	0,91	1,39	1,79

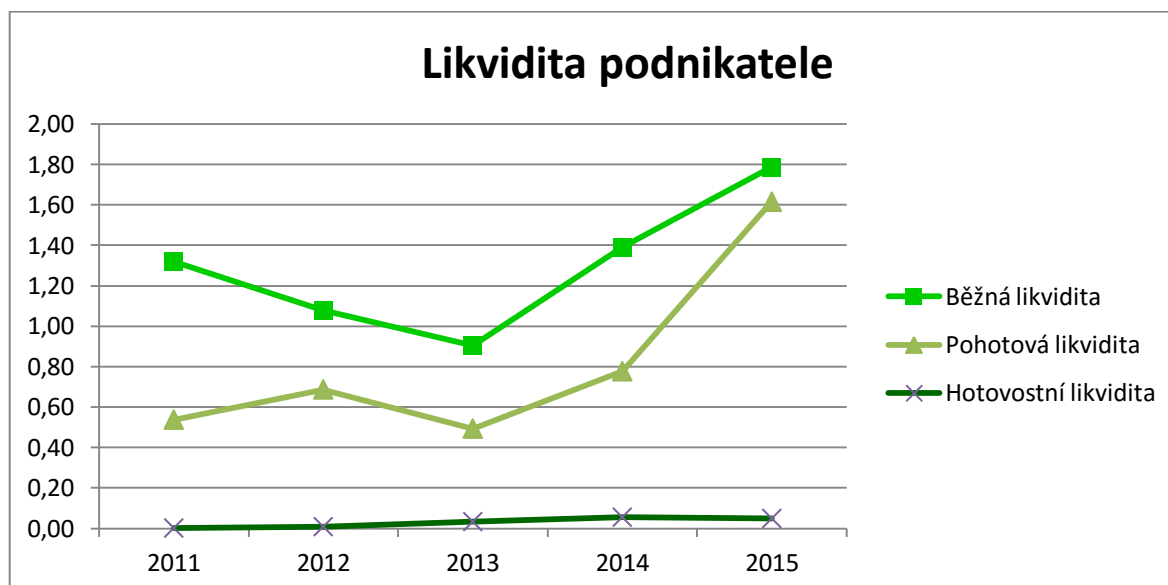
Tabulka 28: Běžná likvidita

v tis. Kč	2011	2012	2013	2014	2015
Krátkodobé pohledávky	6058	5881	3560	5324	12117
Krátkodobý finanční majetek	21	74	257	409	379
Krátkodobé závazky	6996	4766	3890	3378	1642
Krátkodobé bankovní úvěry	4311	3901	3846	4002	6096
Krátkodobé finanční výpomoci	0	0	0	0	0
Pohotová likvidita	0,54	0,69	0,49	0,78	1,61

Tabulka 29: Pohotová likvidita

v tis. Kč	2011	2012	2013	2014	2015
Krátkodobý finanční majetek	21	74	257	409	379
Krátkodobé závazky	6996	4766	3890	3378	1642
Krátkodobé bankovní úvěry	4311	3901	3846	4002	6096
Krátkodobé finanční výpomoci	0	0	0	0	0
Hotovostní likvidita	0,00	0,01	0,03	0,06	0,05

Tabulka 30: Hotovostní likvidita

Doporučená hodnota u běžné likvidity je mezi hodnotami 1,5-2,5. Už tato hodnota u podniku značí, že oběžná aktiva nepokrývají velikost krátkodobých závazků. V grafu je viditelné, že běžná likvidita nejdříve klesá až do roku 2013, kde nastane obrat a roste prudce vzhůru. V roce 2015 již dosahuje doporučených hodnot. Je to způsobeno převážně tím, že podnik snížil hodnotu krátkodobých závazků bezmála o polovinu.

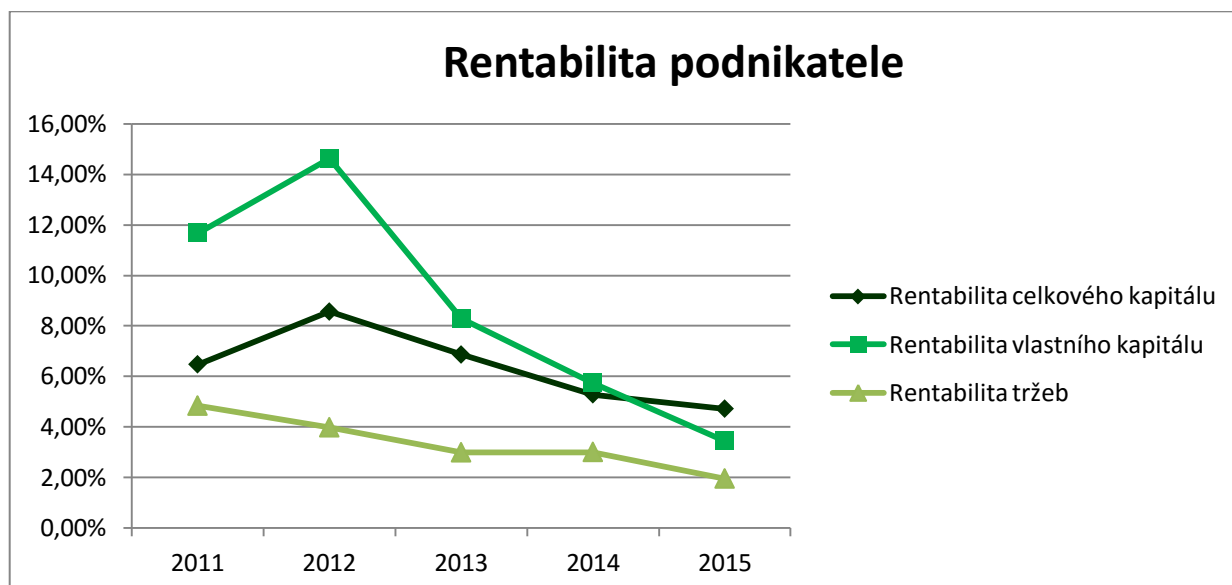
U pohotové likvidity, která je očištěna o hodnotu zásob, je vidět, že kopíruje hodnotu běžné likvidity. Pohotová likvidita by měla nabývat hodnot 1-1,5 čehož opět v letech 2011-2014 nedosahuje. Od roku 2013 má stoupavou tendenci a v roce 2015 konečně dosahuje hodnoty 1,61, což je způsobeno převážně vysokým stavem pohledávek.

U hotovostní likvidity je odpovídající hodnota 0,2-0,5. U podnikatele se hotovostní likvidita mírně zvyšuje. Odpovídá doporučeným hodnotám, tedy podnik efektivně využívá stavu krátkodobého finančního majetku.

9.7 Rentabilita

	2011	2012	2013	2014	2015
Rentabilita celkového kapitálu	6,47%	8,56%	6,86%	5,28%	4,71%
Rentabilita vlastního kapitálu	11,67%	14,63%	8,29%	5,74%	3,45%
Rentabilita tržeb	4,84%	3,98%	2,99%	3,00%	1,95%
Rentabilita nákladů	95,16%	96,02%	97,01%	97,00%	98,05%

Tabulka 31: Rentabilita podnikatele

Graf 8: Grafické znázornění rentability

Rentabilita celkového kapitálu je rentabilitou, na kterou nemá vliv zdroj financování. Měří produkční sílu podniku bez vlivu zadlužení. Počítá s financováním z vlastních i cizích zdrojů. Rentabilita celkového kapitálu podniku v čase klesá. Pohybuje se mezi hodnotami 8,56-4,71% . Značí to, že se výsledek hospodaření podniku snižoval v poměru k celkovým vloženým aktivům.

Rentabilita vlastního kapitálu vyjadřuje výnosnost kapitálu vloženého vlastníky do podniku. Rentabilita vlastního kapitálu v čase klesá, což není dobrý vývoj. I přesto je výnosnost vyšší než běžný úročený vklad. Má pro vlastníka vyšší návratnost než, kdyby vložil své peněžní prostředky jinam na úročený vklad. Může to značit i neefektivní poměr vlastního a cizího kapitálu. Tím, že podnik zvyšoval vlastní kapitál, který je pro něho dražší než cizí se snižovala rentabilita vlastního kapitálu.

Rentabilita tržeb měří schopnost podniku dosahovat zisku při daní úrovni tržeb. Pro podnikatele vypovídá o tom, kolik zisku bylo vyprodukováno v jedné koruně tržeb. Rentabilita tržeb podnikatele klesá. Značí, že podnikatel generuje zisk, který se v poměru k celkovým tržbám snižuje. Pro podnikatele to značí, že by měl zaměřit na činnosti, které mu přinášejí vyšší ziskovost.

10 ZHODNOCENÍ A ZÁVĚREČNÁ DOPORUČENÍ

Smyslem mé práce bylo zhodnocení hospodaření podnikatele XY. Na základě provedených analýz v praktické části práce jsem dospěla k zhodnocení podnikání a následnému doplnění doporučení a opatření pro podnikatele.

- Podnikatel spadá do kategorie zpracovatelského průmyslu – zpracování dříví, který má u nás dlouholetou tradici. Tento obor podnikání bude potřebný i pro další generace. Je však závislý na stavebním průmyslu, což je převážně sezónní výroba. Výrobky, které podnikatel vyrábí, budou lidé spotřebovat i nadále. Bohužel pro podnikatele se jedná o zboží, které není levného charakteru. Proto v případě hospodářské krize bude mít pravděpodobně podnikatel problém uplatnit své výrobky na trhu i přesto, že podle pyramidy potřeb je potřeba bezpečí a jistoty jako druhý stupeň žebříčku. Je potřeba se na takové výkyvy připravit, kdy lidé nebudou schopni investovat volné peníze do bydlení. Mým návrhem je tvorba zákonných rezerv na rizika a ztráty pro podnikatele. Dosáhne tím v běžném účetním období snížení nákladů, které uplatní v letech, které nebudou pro podnikateli hospodářsky dobré, v těchto letech může nastat riziko ohrožení podnikání. Cílem rezervy je překonání méně příznivých časů pro podnikatele a tím eliminovat riziko ztráty a úpadku podnikání.
- Podnikatel má široký rozsah podnikatelských činností. Dle mého názoru by měl více rozšířit činnost přeprave nepotřebného dříví. Je to činnost, která může relativně fungovat bez výrazných vstupních nákladů pro podnikatele. Tímto krokem by zamezil případné nedostatky financování v hlavním oboru podnikání a zajistil dostatečnou likviditu bez přidružených vedlejších přímých nákladů. Které vznikají při hlavní činnosti podnikatele. Kde jsou přímé náklady vysoké.
- Rozsah činností podnikatele vidím jako dobře propracovanou strukturu, která využije dříví ze všech možných druhů zpracování. Bohužel mezi jednotlivými činnostmi jsou provázané vazby a tím se činnosti navzájem ovlivňují. Není proto možné zrušit nějakou činnost bez následků a následného vztahu k jiné činnosti. Osobně si myslím, že podnikatel by si měl stanovit rozsah činností a jejich vazby a vyhodnotit, která činnost mu přináší maximální efektivnost a tuto činnost rozvíjet bez vlivu na ostatní činnosti a ty následně upravovat do takového hlediska, aby byly využity s maximální efektivností i ostatní činnosti.

- U vedlejších činností je potřeba se zaměřit na minimalizaci a regulaci nákladů. Jedná se o tržby pro podnikatele, na kterých nestojí jeho podnikání, ale jsou doplňkové. U těchto tržeb je nutné eliminovat vstupní náklady. Pokud už se jimi podnikatel začne zabývat, tak požaduje, aby tvořily odpovídající návratnost a bylo pro podnikatele efektivní tyto mimořádné činnosti provozovat. Je proto před každým rozhodnutím o mimořádné činnosti propočítat kalkulaci výnosnosti a nespoléhat na to, že činnost bude automaticky rentabilní. Důležitým krokem je pak zpětné vyhodnocení, zda činnost opravdu přinesla požadovaný výsledek a efektivnost.
- Po zhodnocení provozního výsledku hospodaření, který je pro výrobní činnost podstatný, jsem usoudila, že podnikatel měl v minulosti závažné provozní problémy, které se mu postupem času podařilo eliminovat. Provozní výsledek hospodaření byl ve všech sledovaných letech kladný. Podnikatel tedy ztrátu na přidané hodnotě eliminovat prodejem nepotřebného materiálu. Zisk na přidané hodnotě v letech 2014 a 2015 ukazuje, že podnikatel změnil pohled na svou hlavní činnost. Výsledek byl takový, že začal využívat nepotřebné dříví pro vlastní pořez a tím zvýšil přidanou hodnotu svého podnikání. Doporučovala bych podnikateli udržet si vzrůstající přidanou hodnotu a pravidelně si kontrolovat ziskovost své hlavní činnosti. A dalším zásadním cílem je držet si „zdravý“ poměr výnosů a nákladů a provozního výsledku hospodaření. Protože v dosavadní výši podnikatel vykazoval velké obraty a k tomu nepoměrně vysoký provozní výsledek hospodaření.
- Výsledek hospodaření v minulých letech zásadně ovlivňovala finanční část, kdy podnik mě nakoupené hmotné majetky, které financoval dlouhodobým úvěrem. V roce 2015 se toto ovlivnění snižovalo. Přesto podnikateli z dlouhodobého hlediska klesá výsledek hospodaření za běžnou činnost, tento jev je způsobený klesáním výnosnosti provozní činnosti. Opět tedy podnikateli doporučuju, aby se zaměřil na správné a efektivní fungování provozní části podniku. Podnikatel se z 80% zabývá pořezem dříví, je proto nutné, aby pro něho tato činnost sama o sobě přinášela dostatečné zhodnocení. Od pořezu dříví se odvíjí převážná část hospodaření podnikatele.
- Rentabilita konkrétních činností jsem spočítala u všech činností kladnou. Žádnou svou činnost podnikatel nedělá se ztrátou. Pořez dříví má rentabilitu pouze 2,48%, což je z celkových činností nejnižší. Opět to značí na to, že hlavní činnost podnikatele by měla vykazovat vyšší návratnost a nesmí být dotována z ostatních činností. Opět je mým doporučením pro podnikatele se zaměřit na pořez dříví a přehodnotit, jakou návratnost

vložených prostředků činnost umožňuje. Je potřeba se zaměřit ne na objem pořezaného dříví, ale především na to, s jakým ziskem je pořezán každý m³ řeziva a jestli se některé druhy řeziva neprodávají za podhodnocenou cenu.

- Stav pohledávek a závazků podnikatele by určitě vyžadoval důkladného prozkoumání. Jedná se především o položku pohledávek s lhůtou splatnosti na 360 dnů. Je důležité udělat inventuru těchto pohledávek, které jsou ve výši 2 054 tis. Kč a zhodnotit, zda by nebylo lepší tyto pohledávky odepsat, aby uměle nezvyšovaly dojem celkové výše reálných pohledávek.
- Míra zadluženosti byla u podnikatele v počátku sledování vysoká. Dokonce taková, že bych nedoporučovala další zadlužení. S postupem času celková zadluženost klesala až na hranici 40%. Což je pro podnik běžná a přijatelná hodnota. Ostatní ukazatele zadluženosti ukazují, že podnikatel byl výrazně zadlužený převážně dlouhodobými úvěry. Ty se mu ovšem daří úspěšně splácet a hodnoty každého ukazatele ukazují správný vývoj. V této fázi bych určitě doporučila podniku zachovat stávající hodnoty zadlužení, případně si vzít krátkodobý úvěr na pokrytí provozních potřeb podnikání. Není dobré, aby se podnik dostal do stavu v roce 2011-2013, kdy bylo podnikání přes vysoké využití cizího kapitálu hodně rizikové.
- Vývoj likvidity podnikání byl v letech 2011-2013 v hodnotách, které nebyly ani na úrovni doporučených hodnot. Podnik se potýkal s výraznými problémy v platební schopnosti podnikatele. V letech 2014 a 2015 nastal obrat a likvidita podnikatele se začala zvyšovat. Teď dosahuje odpovídajících hodnot. Dále bych však nedoporučovala likviditu navyšovat. Podnik by držel velké množství oběžných prostředků neodpovídajících celkovému hospodaření podniku. Bylo by dobré udržet stávající hranici poměru likvidních položek a krátkodobých závazků.
- Rentabilita celkového podnikání v letech klesá. Značí to situaci, že podnik začal využívat více svého vlastního kapitálu k financování podniku. Z důvodu, že je vlastní kapitál dražší než cizí. Jak už jsem zmínila výše, podnikatel by měl zauvažovat nad krátkodobým úvěrem, kterým bude financovat provozní část podnikání. Tím se mu zvýší celková návratnost vložených prostředků.
- V analýze podniku jsem se nezabývala aspekty podnikání, jako je výše hmotného majetku a jeho financování, kompletní analýzou výsledovky, ani pokročilými metodami finanční analýzy. Zaměřila jsem se na rentabilitu činností podnikatele a podrobnější rozbor finanční pozice podnikatele nejsou proveditelné v rozsahu mé bakalářské práce.

ZÁVĚR

Hlavním cílem této bakalářské práce bylo zhodnotit rentabilitu jednotlivých činností a podnikatele XY a celkovou rentabilitu podnikání.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou. V teoretické části je definován rozdíl mezi manažerským a finančním účetnictvím a jeho využití pro hodnocení podniku. Rozdělení nákladů, jejich třídění a následné přiřazení k jednotlivým výkonům. Dále je rozebrán výsledek hospodaření a jednotlivé pohledy na výsledek hospodaření. Poslední částí teoretické části je rozbor finanční analýzy a krátké zhodnocení rentability a likvidity podnikání. Všechny výše uvedené pojmy byly popsány formou odborné literární rešerše.

V praktické části byl nejprve představen podnikatel XY a zařazen do odvětví zpracovatelského průmyslu, do kterého spadá. Následně byly rozebrány hlavní a vedlejší činnosti podnikatele. Dále jsem provedla zhodnocení výsledků hospodaření a jejich posun z časového hlediska. Následně jsem přistoupila k zhodnocení rentability jednotlivých činností podnikatele. U každé jsem rozdělila přímé náklady a přiřadila náklady režijní, nepřímé. Poté jsem spočítala rentabilitu každé jednotlivé činnosti. Jako poslední část jsem krátce zhodnotila finanční analýzou celkový pohled na podnik. Spočítala jsem zadluženost podniku, jeho likviditu a rentabilitu podnikání. Kvůli přehlednosti jsem využila znázornění některých položek tabulkami a grafy.

Závěrem této bakalářské práce byla zhodnocena finanční analýza a následně byla navrhnutá závěrečná doporučení. V doporučení jsem se zaměřila především na komentář současné situace podnikání podnikatele a moje doporučení ke zlepšení rentability jeho podnikání.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- Analytické materiály a statistiky, Ministerstvo průmyslu a obchodu[online] [cit. 2015-04-30]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/cz/prumysl-a-stavebnictvi/prumysl-odvetvi/>
- ČECHOVÁ, Alena, 2006 *Manažerské účetnictví*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, ISBN 80-251-1124-5.
- DRURY, Colin, 2004. *Management and cost accounting*. 6th ed. London: Thomson, ISBN 1-84480-028-8.
- FIBÍROVÁ, Jana a Libuše ŠOLJAKOVÁ, 2005. *Hodnotové nástroje řízení a měření výkonnosti podniku*. Praha: ASPI, ISBN 80-7357-084-X.
- GRÜNWARD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ, 2007. *Finanční analýza a plánování podniku*. Vyd. 1. Praha: Ekopress, ISBN 978-80-86929-26-2.
- HOLMAN, Robert, 2011. *Ekonomie*. 5. vyd. Praha: C.H. Beck, ISBN 978-80-7400-006-5.
- Interní materiály podnikatele XY za rok 2015
- Interní materiály: Rozvaha podnikatele XY za účetní období 2011-2015, Výkaz zisku a ztráty podnikatele XY za účetní období 2011-2015
- KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ, 2015. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*. Vydání první. Praha: C.H. Beck, ISBN 978-80-7400-538-1.
- KRÁL, Bohumil, 2006. *Manažerské účetnictví*. 2., rozš. vyd. Praha: Management Press, ISBN 80-7261-141-0.
- MRKVIČKA, Josef a Pavel KOLÁŘ, 2006. *Finanční analýza*. 2. přeprac. vyd. Praha: ASPI, ISBN 80-7357-219-2.
- PETŘÍK, Tomáš, 2005. *Ekonomické a finanční řízení firmy: manažerské účetnictví v praxi*. Praha: Grada, ISBN 80-247-1046-3.
- PILAŘOVÁ, Ivana a Jana PILÁTOVÁ, 2014. *Účetní závěrka, základ daně, finanční analýza podnikatelských subjektů roku 2014*. 7. přeprac. vyd. Praha: 1. Vox, ISBN 978-80-87480-27-4.
- POPESKO, Boris, Eva VEJMĚLKOVÁ a Petra ŠKODÁKOVÁ, 2008. *Manažerské účetnictví*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, ISBN 978-80-7318-702-6.

- POPESKO, Boris, 2009. *Moderní metody řízení nákladů: jak dosáhnout efektivního vynakládání nákladů a jejich snížení*. 1. vyd. Praha: Grada, ISBN 978-80-247-2974-9.
- POPESKO, Boris a PAPADAKI Šárka, 2016. *Moderní metody řízení nákladů: jak dosáhnout efektivního vynakládání nákladů a jejich snížení*. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, ISBN 978-80-247-5773-5.
- RŮČKOVÁ, Petra, 2015. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 5. aktualizované vydání. Praha: Grada, ISBN 978-80-247-5534-2.
- RYNEŠ, Petr, 2013. *Podvojně účetnictví a účetní závěrka: průvodce podvojným účetnictvím k 1.1.2013*. 13. aktualiz. vyd. Olomouc: Anag, ISBN 978-80-7263-793-5.
- SEDLÁČEK, Jaroslav, 2005. *Účetnictví pro manažery*. 1. vyd. Praha: Grada, 2005, ISBN 80-247-1195-8.
- SCHOLLEOVÁ, Hana, 2008. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 1. vyd. Praha: Grada, ISBN 978-80-247-2424-9.
- STROUHAL, Jiří a kolektiv autorů, 2011. *Účetnictví 2011: velká kniha příkladů*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 798 s. ISBN 978-80-251-3389-7.
- SYNEK, Miloslav, 2002. *Podniková ekonomika*. 3. přeprac. a dopl. vyd. Praha: C.H. Beck, 479 s. ISBN 80-7179-736-7.
- SYNEK, Miloslav, 2003. *Manažerská ekonomika*. 3. přeprac. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, ISBN 80-247-0515-X.
- SYNEK, Miloslav, 2011. *Manažerská ekonomika*. 5., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 471 s. ISBN 978-80-247-3494-1.
- ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ, 2013. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví*. 1. vyd. Praha: Grada, ISBN 978-80-247-4702-6.
- WOOD, Frank a Alan SANGSTER, 2005. *Frank Wood's business accounting 1*. 10th ed. New York: FT/Prentice Hall, ISBN 0273681494.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CZ	Cizí zdroje
ČPK	Čistý pracovní kapitál
EBIT	Čistý zisk+daň+nákladové úroky
P	Cena produktu
Q	Objem výroby
ROA	Rentabilita celkového vloženého kapitálu
ROE	Rentabilita vlastního kapitálu
ROS	Rentabilita Tržeb
ROC	Rentabilita nákladů
T	Celkové tržby
VK	Vlastní kapitál
VH	Výsledek hospodaření

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Ukázka výroby -prkna	37
Obrázek 2: Ukázka výroby: hranoly	37
Obrázek 3: Ukázka výroby: střešní latě.....	38
Obrázek 4: Štípané palivové dříví v paletě.....	39
Obrázek 5: Odkory jehličnatého dříví.....	39
Obrázek 6: Ukázka impregnace dříví.....	40
Obrázek 7: Ukázka zakázkové výroby, netradiční rozměr řeziva	42

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1: Zobrazení provozních nákladů a výnosů v druhové výsledovce.....</i>	24
<i>Tabulka 2: Zobrazení finančních, mimořádných nákladů a výnosů v druhové výsledovce.....</i>	26
<i>Tabulka 3: Zobrazení provozních, finančních a mimořádných nákladů a výnosů v účelové výsledovce (Pilařová, Pilátová, 2014 s. 169).....</i>	27
<i>Tabulka 4: Tržby za vlastní výrobky, meziroční změna tržeb</i>	43
<i>Tabulka 5: Vývoj obchodní marže, přidané hodnoty a provozního výsledku podnikatele.....</i>	43
<i>Tabulka 6: Výsledky hospodaření v letech 2011-2015.....</i>	45
<i>Tabulka 7: Výnosy podle činností</i>	47
<i>Tabulka 8: Vývoj počtu zaměstnanců.....</i>	48
<i>Tabulka 9: Přímé mzdové náklady podle činností</i>	49
<i>Tabulka 10: Celkové režijní mzdové náklady</i>	50
<i>Tabulka 11: Náklady režijní, nepřiraditelné k jednotlivým výkonům</i>	51
<i>Tabulka 12: Výnosy podle činností podnikatele</i>	51
<i>Tabulka 13: Náklady dle druhové výsledovky</i>	51
<i>Tabulka 14: Rozpočet nákladů položky nákup dříví</i>	52
<i>Tabulka 15: Přímé náklady na pořez dříví a impregnaci.....</i>	53
<i>Tabulka 16: Rentabilita pořezu dříví</i>	54
<i>Tabulka 17: Rentabilita prodeje odpadového dříví</i>	54
<i>Tabulka 18: Rentabilita štěpkování.....</i>	55
<i>Tabulka 19: Rentabilita prodeje materiálu a dříví</i>	55
<i>Tabulka 20: Rentabilita pronájmu</i>	56
<i>Tabulka 21: Přímé náklady dopravného</i>	56
<i>Tabulka 22: Rentabilita dopravného pro cizí subjekty</i>	57
<i>Tabulka 23: Rentabilita dopravného pro vlastní účely</i>	57
<i>Tabulka 24: SWOT analýza</i>	58
<i>Tabulka 25: Závazky a pohledávky podnikatele</i>	59
<i>Tabulka 26: Čistý pracovní kapitál.....</i>	60
<i>Tabulka 27: Analýza zadluženosti podnikatele.....</i>	60
<i>Tabulka 28: Běžná likvidita</i>	62
<i>Tabulka 29: Pohotová likvidita.....</i>	62

Tabulka 30: Hotovostní likvidita..... 62

Tabulka 31: Rentabilita podnikatele 63

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Obchodní marže, přidaná hodnota, tržby z prodeje materiálu, provozní výsledek hospodaření podnikatele	44
Graf 2: Poměr provozních výnosů, nákladů a výsledku hospodaření	45
Graf 3: Výsledky hospodaření v letech 2011-2015	46
Graf 4: % podíl jednotlivých činností podnikatele	47
Graf 5: % podíl nákladů na zaměstnance podle činností	49
Graf 6: Grafické rozdělení nákladů podnikatele	52
Graf 7: Celková zadluženost podnikatele	61
Graf 8: Grafické znázornění rentability	63

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha I: Rozvaha podnikatele XY za účetní období 2015

Příloha II: Výkaz zisku a ztráty podnikatele XY za účetní období 2015

PŘÍLOHA I: ROZVAHA PODNIKATELE XY ZA ÚČETNÍ OBDOBÍ 2015

Rozvaha podle Přílohy č. 1
vyhlášky č. 500/2002 Sb.

Účetní jednotka doručí
účetní závěrku současně
s doručením daňového přiznání
za daň z příjmů

1 x příslušnému finančnímu
úřadu

ROZVAHA v plném rozsahu

ke dni 31.12.2015
(v celých tisících Kč)

Obchodní firma nebo jiný název účetní jednotky

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky
a místo podnikání liší-li se od bydliště

Rok	Měsíc	IČ
2015		

Označení a	AKTIVA b	čís. řád. c	Běžné účetní období			Minulé úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	AKTIVA CELKEM Součet A až D	1	30 516	-4 825	25 691	21 637
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	2				
B.	Dlouhodobý majetek Součet B.I. až B.III.	3	16 309	-4 825	11 484	10 101
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek Součet I.1. až I.8.	4				
B. I. 1.	Zřizovací výdaje	5				
2.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	6				
3.	Software	7				
4.	Ocenitelná práva	8				
5.	Goodwill	9				
6.	Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	10				
7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	11				
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	12				
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek Součet II.1. až II.9.	13	16 309	-4 825	11 484	10 101
B. II. 1.	Pozemky	14	875		875	413
2.	Stavby	15				
3.	Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	16	15 432	-4 825	10 607	9 686
4.	Pěstitelské celky trvalých porostů	17				
5.	Dospělá zvířata a jejich skupiny	18				
6.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	19	2		2	2
7.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	20				
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	21				
9.	Oceňovací rozdíly k nabytému majetku	22				
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek Součet III.1. až III.7.	23				
B. III. 1.	Podíly – ovládaná osoba	24				
2.	Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	25				
3.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	26				
4.	Zápůjčky a úvěry - ovládaná nebo ovládající osoba, podstatný vliv	27				
5.	Jiný dlouhodobý finanční majetek	28				
6.	Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	29				
7.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	30				

Označení a	AKTIVA b		Čís. řád. c	Běžné účetní období			Minulé úč. období
				Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
C.	Oběžná aktiva	Součet C.I. až C.IV.	31	13 821		13 821	10 261
C. I.	Zásoby	Součet I.1. až I.6.	32	1 315		1 315	4 528
C. I. 1.	Materiál		33	1 315		1 315	4 528
2.	Nedokončená výroba a polotovary		34				
3.	Výrobky		35				
4.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny		36				
5.	Zboží		37				
6.	Poskytnuté zálohy na zásoby		38				
C. II.	Dlouhodobé pohledávky	Součet II.1. až II.8.	39	10		10	
C. II. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů		40				
2.	Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba		41				
3.	Pohledávky - podstatný vliv		42				
4.	Pohledávky za společníky		43				
5.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy		44				
6.	Dohadné účty aktivní		45				
7.	Jiné pohledávky		46	10		10	
8.	Odložená daňová pohledávka		47				
C. III.	Krátkodobé pohledávky	Součet III.1. až III.9.	48	12 117		12 117	5 324
C. III. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů		49	12 080		12 080	5 315
2.	Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba		50				
3.	Pohledávky - podstatný vliv		51				
4.	Pohledávky za společníky		52				
5.	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění		53				
6.	Stát - daňové pohledávky		54				
7.	Krátkodobé poskytnuté zálohy		55	37		37	9
8.	Dohadné účty aktivní		56				
9.	Jiné pohledávky		57				
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek	Součet IV.1. až IV.4.	58	379		379	409
C. IV. 1.	Peníze		59	374		374	409
2.	Účty v bankách		60	5		5	
3.	Krátkodobé cenné papíry a podíly		61				
4.	Požizovaný krátkodobý finanční majetek		62				
D. I.	Časové rozlišení	Součet I.1. až I.3.	63	386		386	1 275
D. I. 1.	Náklady příštích období		64	386		386	1 275
2.	Komplexní náklady příštích období		65				
3.	Příjmy příštích období		66				

Označení	PASIVA		čís. řád.	Stav v běžném účetním období	Stav v minulém účetním období
a	b	c		5	6
	PASIVA CELKEM	Součet A až C	67	25 691	21 637
A.	Vlastní kapitál	Součet A.I. až A.V.	68	15 046	11 762
A. I.	Základní kapitál	Součet I.1. až I.3.	69	14 527	11 087
A. I. 1.	Základní kapitál		70	14 527	11 087
	2. Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (-)		71		
	3. Změny základního kapitálu		72		
A. II.	Kapitálové fondy	Součet II.1. až II.6.	73		
A. II. 1.	Ážio		74		
	2. Ostatní kapitálové fondy		75		
	3. Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků		76		
	4. Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací		77		
	5. Rozdíly z přeměn obchodních korporací		121		
	6. Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací		122		
A. III.	Fondy ze zisku	Součet III.1. až III.2.	78		
A. III. 1.	Rezervní fond		79		
	2. Statutární a ostatní fondy		80		
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let	Součet IV.1. až IV.3.	81		
A. IV. 1.	Nerozdělený zisk minulých let		82		
	2. Neuhrazená ztráta minulých let		83		
	3. Jiný výsledek hospodaření minulých let		123		
A. V. 1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období +/-		84	519	675
A. V. 2.	Rozhodnuto o zálohách na výplatu podílu na zisku +/-		124		
B.	Cizí zdroje	Součet B.I. až B.IV.	85	10 598	9 817
B. I.	Rezervy	Součet I.1. až I.4.	86		
B. I. 1.	Rezervy podle zvláštních předpisů		87		
	2. Rezerva na důchody a podobné závazky		88		
	3. Rezerva na daň z příjmů		89		
	4. Ostatní rezervy		90		
B. II.	Dlouhodobé závazky	Součet II.1. až II.10.	91		37
B. II. 1.	Závazky z obchodních vztahů		92		37
	2. Závazky – ovládaná nebo ovládající osoba		93		
	3. Závazky - podstatný vliv		94		
	4. Závazky ke společníkům		95		
	5. Dlouhodobé přijaté zálohy		96		

Označení	PASIVA	čís. řád.	Stav v běžném účetním období	Stav v minulém účetním období
a	b	c	5	6
6.	Vydané dluhopisy	97		
7.	Dlouhodobé směnky k úhradě	98		
8.	Dohadné účty pasivní	99		
9.	Jiné závazky	100		
10.	Odložený daňový závazek	101		
B. III.	Krátkodobé závazky	Součet III.1. až III.11.	1 642	3 378
B. III. 1.	Závazky z obchodních vztahů	103	652	1 737
2.	Závazky – ovládaná nebo ovládající osoba	104		
3.	Závazky - podstatný vliv	105		
4.	Závazky ke společníkům	106		
5.	Závazky k zaměstnancům	107	152	202
6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	108	76	343
7.	Stát - daňové závazky a dotace	109	762	1 096
8.	Krátkodobé přijaté zálohy	110		
9.	Vydané dluhopisy	111		
10.	Dohadné účty pasivní	112		
11.	Jiné závazky	113		
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	Součet IV.1. až IV.3.	8 956	6 402
B. IV. 1.	Bankovní úvěry dlouhodobé	115	2 860	2 400
2.	Krátkodobé bankovní úvěry	116	6 096	4 002
3.	Krátkodobé finanční výpomoci	117		
C. I.	Časové rozlišení	Součet I.1. až I.2.	47	58
C. I. 1.	Výdaje příštích období	119	39	50
2.	Výnosy příštích období	120	8	8

Sestaveno dne: 06.05.2016		Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový vzor fyzické osoby, která je účetní jednotkou
Právní forma účetní jednotky	Předmět podnikání Pilařská výroba	Pozn.:

PŘÍLOHA II: VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY ZA ÚČETNÍ OBDOBÍ 2015

Výkaz zisku a ztráty ve druhovém členění podle Přílohy č. 2 vyhlášky č. 500/2002 Sb.

Účetní jednotka doručí účetní závěrku současně s doručením daňového přiznání za daň z příjmů

1 x příslušnému finančnímu úřadu

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY v plném rozsahu

ke dni 31.12.2015
(v celých tisících Kč)

Obchodní firma nebo jiný název účetní jednotky

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky a místo podnikání liší-li se od bydliště

Rok	Měsíc	IČ
2015		

Označení a	TEXT b	číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
I.	Tržby za prodej zboží	1		
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží -	2		
+	Obchodní marže I. - A.	3		
II.	Výkony Součet II.1. až II.3.	4	62 126	38 075
II. 1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	5	62 126	38 075
2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	6		
3.	Aktivace	7		
B.	Výkonová spotřeba Součet B.1. až B.2.	8	56 669	35 709
B. 1.	Spotřeba materiálu a energie	9	51 649	32 213
2.	Služby	10	5 020	3 496
+	Přidaná hodnota I. - A. + II. - B.	11	5 457	2 366
C.	Osobní náklady Součet C.1. až C.4.	12	3 807	4 721
C. 1.	Mzdové náklady	13	2 554	3 159
2.	Odměny členům orgánů obchodní korporace	14		
3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	15	1 250	1 562
4.	Sociální náklady	16	3	
D.	Daně a poplatky	17	267	184
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	993	105
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu Součet III.1. až III.2.	19	1 565	4 904
III. 1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20	190	1 168
2.	Tržby z prodeje materiálu	21	1 375	3 736
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu Součet F.1. až F.2.	22		906
F. 1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23		906
2.	Prodaný materiál	24		
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	25		
IV.	Ostatní provozní výnosy	26	55	184
H.	Ostatní provozní náklady	27	718	370
V.	Převod provozních výnosů	28		
I.	Převod provozních nákladů	29		
*	Provozní výsledek hospodaření rozdíl výnosů a nákladů římská I. až písmeno I.	30	1 292	1 168

Označení a	TEXT b	číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	31		
J.	Prodané cenné papíry a podíly	32		
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	Součet VII. 1. až VII. 3.		
VII. 1.	Výnosy z podílů v ovládaných osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	34		
2.	Výnosy z ostatních dlouhodobých cenných papírů a podílů	35		
3.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	36		
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	37		
K.	Náklady z finančního majetku	38		
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	39		
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	40		
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	41		
X.	Výnosové úroky	42	6	
N.	Nákladové úroky	43	303	313
XI.	Ostatní finanční výnosy	44	1	16
O.	Ostatní finanční náklady	45	88	41
XII.	Převod finančních výnosů	46		
P.	Převod finančních nákladů	47		
*	Finanční výsledek hospodaření	Rozdíl výnosů a nákladů řádků VI. až písmeno P. Součet Q. 1. až Q. 2.	-384	-338
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	49	389	155
Q. 1.	-splatná	50	389	155
2.	-odložená	51		
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	52	519	675
XIII.	Mimořádné výnosy	53		
R.	Mimořádné náklady	54		
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti	Součet S. 1. až S. 2.		
S. 1.	-splatná	56		
2.	-odložená	57		
*	Mimořádný výsledek hospodaření	XIII. - R. - S.		
T.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	59		
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	výsledek hospodaření za běžnou činnost + mimořádný výsledek hospodaření - T.	519	675
****	Výsledek hospodaření před zdaněním	provozní výsl. hosp. + finanční výsl. hosp. + XIII. - R.	908	830

Sestaveno dne: 06.05.2016		Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový vzor fyzické osoby, která je účetní jednotkou
Právní forma účetní jednotky	Předmět podnikání Pilařská výroba	Pozn.: